

(Proiect)

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____
din _____ 2022

**cu privire la aprobarea Proiectului de lege pentru modificarea
unor acte normative (privind activitatea specială de investigații)**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare Proiectul de lege pentru
modificarea unor acte normative (privind activitatea specială de investigații).

PRIM-MINISTRU

Contrasemnează:
Ministrul justiției

(Proiect)

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE nr. _____
din _____ 2022

**pentru modificarea unor acte normative
(privind activitatea specială de investigații)**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articolul I. – Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 248–251, art. 699), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Se completează cu articolul 57² cu următorul cuprins:

„**Articolul 57².** Ofițerul de investigații

(1) Ofițerul de investigații, în sensul prezentului cod, este persoana împuternicită care, în numele statului, efectuează măsuri speciale de investigații în cadrul procesului penal.

(2) În cadrul procesului penal pot efectua măsuri speciale de investigații doar ofițerii de investigații care activează în cadrul procuraturilor specializate, Ministerului Afacerilor Interne, Centrului Național Anticorupție, Serviciului de Informații și Securitate, Serviciului Vamal, Serviciului Fiscal de Stat și Administrației Naționale a Penitenciarelor.

(3) La efectuarea măsurilor speciale de investigații în cadrul procesului penal, ofițerul de investigații se supune numai legii și indicațiilor scrise ale ofițerului de urmărire penală sau ale procurorului.

(4) În cazul în care în cadrul procesului penal este necesară efectuarea mai multor măsuri speciale de investigații sau este necesară efectuarea unei măsuri speciale de investigații cu un grad sporit de complexitate, procurorul, prin ordonanță, poate dispune formarea unui grup de ofițeri de investigații, desemnând un ofițer de investigații care va conduce acțiunile celorlalți ofițeri.

(5) În cazul în care în cadrul procesului penal este necesară efectuarea unei măsuri speciale de investigații ce implică aplicarea unor acțiuni/metode cu antrenarea investigatorului sub acoperire sau persoanelor care colaborează confidențial cu organele care exercită activitate specială de investigații, procurorul indică ofițerul de investigații responsabil de efectuarea și consemnarea acestei

măsuri speciale de investigații. Identitatea acestor persoane poate fi dezvăluită doar cu acordul lor și în condițiile stabilite de Legea nr. 245/2008 cu privire la secretul de stat.

(6) Ofițerul de investigații are următoarele atribuții:

1) efectuează măsuri speciale de investigații dispuse de către ofițerul de urmărire penală sau de către procuror și autorizate de către procuror sau judecătorul de instrucție, prin utilizarea metodelor și mijloacelor speciale, inclusiv mijloacelor tehnice speciale și mijloacelor financiare speciale, sistemelor informaționale, băncilor de date și altor surse de informații ce asigură realizarea sarcinilor măsurilor speciale de investigații;

2) propune, prin demers, ofițerului de urmărire penală sau procurorului dispunerea, prelungirea sau încetarea efectuării măsurii speciale de investigații;

3) informează imediat, în scris, ofițerul de urmărire penală sau procurorul despre informațiile devenite cunoscute în rezultatul efectuării măsurii speciale de investigații din care reies fapte și circumstanțe cu privire la pregătirea sau săvârșirea unei contravenții sau infracțiuni, alta decât cea investigată;

4) execută indicațiile scrise ale ofițerului de urmărire penală sau ale procurorului;

5) alte atribuții prevăzute de prezentul cod.

(7) Ofițerul de investigații poate să refuze executarea indicației ofițerului de urmărire penală sau procurorului privind efectuarea măsurii speciale de investigații, dacă există circumstanțe reale care pun în pericol viața și sănătatea sa. Refuzul ofițerului de investigații de a executa indicația privind efectuarea măsurii speciale de investigații se adresează imediat, dar nu mai târziu de 3 zile, procurorului care conduce urmărirea penală sau procurorului ierarhic superior procurorului care exercită urmărirea penală, însoțit de materialele aferente și obiecțiile sale expuse în scris.

(8) Ofițerul de investigații poartă răspundere pentru efectuarea și consemnarea măsurii speciale de investigații pentru care a fost desemnat.

(9) Abținerea sau recuzarea ofițerului de investigații se soluționează în conformitate cu prevederile art. 57¹ din prezentul cod.

(10) În cadrul efectuării măsurii speciale de investigații, ofițerul de investigații este obligat să asigure protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”.

2. La articolul 94 alineatul (1) punctul 8), după cuvintele „organul de urmărire penală” se completează cu cuvintele „sau ofițerul de investigații”.

La articolul 126:

alineatul (2), cuvintele „precum și ridicarea informației privind convorbirile

telefonice” se exclud;

se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Ridicarea de obiecte sau documente ce conțin informații privind utilizatorii serviciilor de comunicații electronice se face numai cu autorizarea procurorului, iar ridicarea de obiecte sau documente ce conțin informații privind comunicările efectuate prin intermediul rețelelor de comunicații electronice se face numai cu autorizarea judecătorului de instrucție la demersul procurorului, în condițiile prevăzute la art. 133 și 135, care se aplică în mod corespunzător”.

Commented [IA1]: În prezent, organele de drept abuzează de norma prevăzută la art. 126 alin. (2) CPP, pentru a obține informații privind comunicările efectuate prin intermediul rețelelor de comunicații electronice, ocolind condițiile stabilite la art. 132¹ CPP. În așa mod, măsura respectivă se dispune inclusiv pentru cercetarea oricărei infracțiuni, indiferent de gravitatea acesteia, și în privința oricăror persoane, chiar dacă acestea nu au nicio tangentă cu infracțiunea cercetată. Această abordare contravine art. 8 al Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, art. 28 și 30 din Constituție și Hotărârilor Curții de Justiție a Uniunii Europene (Marea Cameră) din 08.04.2014 în cauzele conexe C-293/12 Digital Rights Ireland Ltd și alții v. Irlandei și C-594/12 și din 21.12.2016 în cauzele conexe C-203/15 Tele2 Sverige AB v. Suediei și C-698/15. Pentru prevenirea acestor abuzuri, se propune modificarea și completarea art. 126 cu prevederi similare celor aplicabile măsurilor speciale de investigații corespunzătoare.

3. În Partea generală, titlul IV, capitolul III, secțiunea a 5-a va avea următorul cuprins:

„Secțiunea a 5-a Măsurile speciale de investigații

Articolul 133. Dispoziții generale privind măsurile speciale de investigații

(1) Măsurile speciale de investigații se dispun și se efectuează dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții:

1) există o bănuială rezonabilă cu privire la pregătirea sau săvârșirea unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave, cu excepțiile stabilite de prezentul cod;

2) acțiunea este necesară și proporțională cu restrângerea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului;

3) pe altă cale este imposibilă realizarea scopului procesului penal și/sau poate fi prejudiciată considerabil activitatea de administrare a probelor.

(2) Măsurile speciale de investigații pot fi efectuate în privința bănuitului, învinuitului sau persoanei despre care există probe că ar contribui, inclusiv fără intenție, la pregătirea sau la săvârșirea infracțiunii, fie primește ori transmite bani, bunuri sau informații pertinente pentru cauza penală.

(3) Măsurile speciale de investigații pot fi efectuate și în privința victimei, părții vătămate, părții civile sau martorului, dacă există pericol iminent pentru viața și sănătatea acesteia, precum și pentru alte drepturi și libertăți fundamentale ale acesteia, dacă este necesară prevenirea infracțiunii sau dacă există riscul evident al pierderii iremediabile ori denaturării probelor. Măsurile speciale de investigații în sensul prezentului alineat se dispun conform procedurii prevăzute la art. 135 și doar cu acordul în scris sau la cererea prealabilă a persoanelor indicate în prezentul alineat. Măsura dispusă potrivit prezentului alineat urmează a fi încetată imediat după dispariția temeiului care a stat la baza dispunerii și autorizării acesteia sau la cererea expresă a persoanei în privința căreia a fost dispusă efectuarea măsurii.

Articolul 134. Măsurile speciale de investigații

(1) În vederea descoperirii și cercetării infracțiunilor se efectuează următoarele măsuri speciale de investigații:

1) cu autorizarea judecătorului de instrucție:

a) cercetarea domiciliului și/sau instalarea în el a aparatelor ce asigură fotografierea sau supravegherea și înregistrarea audio și video;

b) supravegherea tehnică;

c) interceptarea și înregistrarea comunicărilor și/sau imaginilor;

d) reținerea, cercetarea, predarea, percheziționarea sau ridicarea trimiterilor poștale;

e) monitorizarea sau controlul tranzacțiilor financiare și/sau accesul la informațiile financiare;

f) colectarea de informații de la furnizorii de servicii de comunicații electronice;

g) accesarea, interceptarea și înregistrarea datelor informatice;

2) cu autorizarea procurorului:

a) identificarea abonatului, proprietarului sau utilizatorului unui sistem de comunicații electronice ori al unui punct de acces la un sistem informatic;

b) controlul transmiterii sau primirii banilor, serviciilor ori a altor valori materiale sau nemateriale pretinse, acceptate, extorcate sau oferite;

c) livrarea supravegheată;

d) achiziția de control;

e) investigația sub acoperire;

f) urmărirea vizuală;

g) culegerea de informații.

(2) Măsurile speciale de investigații prevăzute la alin. (1) pct. 1) și pct. 2) lit. b)-f) pot fi efectuate numai în cadrul urmăririi penale. Măsurile speciale de investigații prevăzute la alin. (1) pct. 2) lit. a) și g) pot fi dispuse și efectuate din momentul începerii procesului penal.

(3) În procesul de efectuare a măsurilor speciale de investigații, în condițiile prezentului cod, se face uz de sisteme informaționale, aparate de înregistrare foto, audio și video, de alte mijloace tehnice, inclusiv de mijloace tehnice speciale pentru obținerea în secret a informațiilor.

Articolul 135. Disponerea, autorizarea, efectuarea, prelungirea și încetarea măsurilor speciale de investigații

(1) Măsurile speciale de investigații se efectuează în temeiul ordonanței motivate a ofițerului de urmărire penală sau a procurorului, emise, după caz:

Commented [IA2]: În proiect, lipsește norma care să prevadă la ce etapă a procesului penal pot fi dispuse asemenea măsuri. De remarcat că, potrivit Hotărârilor CEDO și Hotărârilor Curții de Justiție a Uniunii Europene, interceptarea comunicărilor și colectarea informațiilor de la furnizorii de comunicații electronice reprezintă o ingerință gravă asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei, iar conform Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale și art. 54 din Constituție, asemenea ingerință trebuie să fie limitată la strictul necesar, adică circumstanțele în care se poate dispune asemenea măsură trebuie să justifice o ingerință de asemenea amploare. Totodată, înregistrarea sesizării cu privire la infracțiune nu justifică disponerea măsurilor care reprezintă o ingerință de asemenea amploare încât este necesară autorizarea judecătorului de instrucție pentru efectuarea lor. Prin urmare, asemenea măsuri pot fi dispuse numai în cadrul urmăririi penale.

- 1) la demersul ofițerului de investigații;
- 2) din oficiu;
- 3) la indicația scrisă a procurorului;

4) la cererea de comisie rogatorie a organelor de drept ale altor state, în conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

(2) Pe lângă elementele prevăzute la art. 255, ordonanța privind dispunerea efectuării măsurii speciale de investigații trebuie să conțină măsura specială de investigații efectuarea căreia se dispune, datele de identificare ale persoanei în privința căreia se dispune efectuarea măsurii, dacă sunt cunoscute, probele care justifică ingerința, mențiunea privind antrenarea unor persoane a căror identitate constituie secret de stat, ofițerii de investigații desemnați pentru efectuarea și consemnarea măsurii speciale de investigații și alte date ce au importanță pentru dispunerea, autorizarea și efectuarea măsurii.

(3) Măsurile speciale de investigații prevăzute la art. 134 alin. (1) pct. 1) se autorizează de către judecătorul de instrucție la demersul motivat al procurorului, iar cele prevăzute la art. 134 alin. (1) pct. 2) se autorizează de către procuror la demersul motivat al ofițerului de urmărire penală sau din oficiu. În cazul dispunerii efectuării măsurilor speciale de investigații prevăzute la art. 134 alin. (1) pct. 2) lit. a) și g) de către ofițerul de urmărire penală pînă la adoptarea deciziei conform art. 274, demersul se înaintează procurorului-șef al procuraturii competente să conducă, eventual, urmărirea penală sau adjunctului acestuia, care va desemna un procuror pentru examinarea și soluționarea demersului. La demers se anexează ordonanța privind dispunerea efectuării măsurii speciale de investigații și materialele ce confirmă necesitatea efectuării acesteia.

(4) În demersul prevăzut la alin. (3) vor fi indicate bănuielile rezonabile sau probele care justifică că se pregătește, se săvîrșește sau a fost săvîrșită o infracțiune gravă, deosebit de gravă sau excepțional de gravă, argumentele care justifică imposibilitatea realizării scopului procesului penal pe altă cale, necesitatea și proporționalitatea efectuării măsurii speciale de investigații și rezultatul scontat.

(5) În cazul în care demersul se consideră motivat, procurorul sau, după caz, judecătorul de instrucție va autoriza efectuarea măsurii speciale de investigații prin ordonanță sau, corespunzător, prin încheiere, care va conține denumirea procuraturii/instanței de judecată, data, ora și locul emiterii, numele și prenumele persoanei care a emis ordonanța/incheierea, persoana cu funcție de răspundere și organul care a înaintat demersul; indicarea măsurii speciale de investigații autorizate, datele de identificare ale persoanei supuse măsurii speciale de investigații, dacă sunt cunoscute, iar în cazul în care este necesar, și alte date ce identifică măsura specială de investigații; termenul pentru care este autorizată măsura; persoana cu funcție de răspundere sau organul abilitat de a executa

ordonanța/incheierea; semnătura procurorului/judecătorului de instrucție certificată cu ștampila procuraturii/instanței judecătorești.

(6) Măsurile speciale de investigații prevăzute la art. 134 alin. (1) pct. 1) pot fi autorizate, ca excepție, prin ordonanța motivată a procurorului, care va conține elementele menționate la alin. (25), în cazurile infracțiunilor flagrante, precum și atunci când există circumstanțe ce nu permit amânare, iar încheierea judecătorului nu poate fi obținută fără existența unui risc esențial de întârziere care poate conduce la pierderea informațiilor probatorii sau pune în pericol iminent securitatea persoanelor. În termen de 24 de ore de la autorizare, procurorul va înainta judecătorului de instrucție un demers privind controlul legalității dispunerii și autorizării efectuării măsurii speciale de investigații, prezentându-i ordonanța de dispunere și cea de autorizare a efectuării măsurii, precum și toate materialele ce confirmau necesitatea efectuării neîntârziată a măsurii speciale de investigații. Dacă sunt temeiuri suficiente, judecătorul de instrucție, prin încheiere motivată, imediat sau în cel mult 4 ore, confirmă legalitatea dispunerii și autorizării efectuării măsurii respective. În cazul în care judecătorul de instrucție constată lipsa temeiurilor suficiente pentru dispunerea și autorizarea efectuării măsurii speciale de investigații, acesta respinge, prin încheiere motivată, demersul procurorului, declară nulă ordonanța prin care s-a dispus și cea prin care s-a autorizat efectuarea măsurii, precum și rezultatele efectuării măsurii speciale de investigații.

(7) Măsura specială de investigații se dispune pe o perioadă de 30 de zile, cu calcularea termenului din momentul autorizării, cu posibilitatea de a fi, în același mod, prelungită motivat pînă la 180 zile cumulativ, cu excepțiile stabilite de prezentul cod.

(8) Fiecare prelungire a duratei măsurii speciale de investigații nu poate depăși 30 de zile. Măsurile speciale de investigații prevăzute la art. 134 alin. (1) pct. 1) se prelungesc de către judecătorul de instrucție care le-a autorizat, iar în lipsa acestuia, de către un judecător de instrucție desemnat aleatoriu.

(9) Dacă termenul pentru care s-a dispus efectuarea măsurii speciale de investigații a fost prelungit pînă la 180 zile, este interzisă autorizarea repetată a măsurii speciale de investigații din aceleași motive și în privința aceleiași persoane, cu excepția apariției circumstanțelor noi, utilizării investigatorilor sub acoperire sau investigării cauzelor privind infracțiunile de corupție și cele conexe acestora, de criminalitate organizată, cu caracter terorist, de spălare a banilor, de finanțare a terorismului sau contra securității de stat.

(10) În cazul în care condițiile și motivele pentru efectuarea măsurilor speciale de investigații nu mai există, ofițerul de urmărire penală sau ofițerul de investigații propune procurorului încetarea ei imediată. Procurorul dispune prin ordonanță încetarea efectuării măsurii speciale de investigații de îndată ce au dispărut condițiile

Commented [IA3]: Completată conform art. 306 CPP. Autorizarea nu poate fi emisă pe un termen nelimitat, deoarece astfel se încalcă drepturile și libertățile persoanelor supuse măsurii respective. De asemenea, trebuie să fie indicate organul sau persoana autorizată să execute ordonanța/incheierea, pentru a preveni accesul persoanelor neautorizate la informațiile respective. Totodată, ordonanța/incheierea trebuie semnate de persoana care le emite și confirmate cu ștampila organului respectiv, pentru a preveni abuzurile.

și motivele care au justificat dispunerea și autorizarea efectuării ei.

(11) Este interzisă dispunerea și efectuarea măsurilor speciale de investigații cu privire la raporturile legale de asistență juridică dintre avocat și clientul său.

(12) Procurorul coordonează, conduce și controlează efectuarea măsurii speciale de investigații sau desemnează un ofițer de urmărire penală pentru realizarea acestor acțiuni.

Articolul 136. Consemnarea măsurilor speciale de investigații

(1) După finalizarea efectuării măsurii speciale de investigații sau, în caz de necesitate, pe parcursul realizării ei, ofițerul de investigații desemnat pentru efectuarea acesteia întocmește un proces-verbal privind consemnarea rezultatelor efectuării măsurii speciale de investigații.

(2) În procesul-verbal se consemnează:

- 1) locul și data întocmirii procesului-verbal;
- 2) locul, data și ora începerii și finisării măsurii speciale de investigații;
- 3) funcția, numele și prenumele ofițerului de investigații desemnat pentru efectuarea măsurii speciale de investigații și care a întocmit procesul-verbal, cu excepția datelor persoanelor, identitatea și calitatea cărora constituie secret de stat;
- 4) numele, prenumele și calitatea persoanelor care au participat la efectuarea acțiunii, iar dacă este necesar, adresele lor, obiecțiile și explicațiile acestora;
- 5) numărul cauzei penale în cadrul căreia se efectuează măsura specială;
- 6) mențiunea cu privire la actele procesuale de dispoziție ale ofițerului de urmărire penală și cele de autorizare ale judecătorului de instrucție sau, după caz, ale procurorului;
- 7) datele de identitate și alte informații pertinente despre persoana în privința căreia s-a efectuat măsura specială de investigații, dacă sunt cunoscute;
- 8) descrierea detaliată a faptelor constatate, precum și a acțiunilor întreprinse în cadrul efectuării măsurii speciale de investigații;
- 9) mențiunea privind utilizarea mijloacelor tehnice, în cadrul realizării măsurii speciale de investigații, obiectele față de care au fost aplicate acestea, rezultatele obținute și datele de identificare a purtătorului material de informații pe care s-au stocat acestea, alte informații relevante obținute în urma efectuării măsurii speciale de investigații.

(3) La procesul-verbal se anexează, în plic sigilat, purtătorul material de informații care conține rezultatele măsurilor speciale de investigații.

(4) Ofițerul de investigații, în termen de cel mult 10 zile din momentul încetării efectuării măsurii speciale de investigații, prezintă procesul-verbal cu rezultatele și materialele măsurii speciale de investigații ofițerului de urmărire penală sau procurorului, care, în termen de cel mult 5 zile de la primirea procesului-

verbal, decide asupra pertinentei rezultatelor. Dacă este necesar, ofițerul de urmărire penală sau procurorul va da indicații scrise ofițerului de investigații privind întocmirea stenogramei fonogramelor declarate pertinente, care se anexează la procesul-verbal privind consemnarea rezultatelor efectuării măsurii speciale de investigații.

(5) Rezultatele declarate pertinente se copie pe suport și se anexează împreună cu procesul-verbal la cauza penală prin ordonanța ofițerului de urmărire penală sau procurorului.

(6) Fonogramele declarate pertinente se redau în scris în limba de stat, la necesitate, prin intermediul unui traducător autorizat.

(7) Judecătorul de instrucție poate dispune, prin încheiere motivată, folosirea rezultatelor obținute în urma efectuării unei măsuri speciale de investigații dintr-o cauză penală în alta doar dacă pentru infracțiunea investigată în cadrul celeilalte cauze penale este posibilă efectuarea aceleiași măsuri speciale de investigații.

(8) La examinarea rezultatelor efectuării măsurii speciale de investigații, ofițerul de urmărire penală sau procurorul examinează modul de desfășurare a măsurii, respectarea condițiilor și temeiurilor în baza cărora s-a dispus efectuarea măsurii speciale de investigații. În cazul în care constată **că nu au fost respectate condițiile de efectuare a măsurii speciale de investigații sau** că prin acțiunile întreprinse ofițerul de investigații a încălcat vădit drepturile și libertățile persoanei, ofițerul de urmărire penală sau procurorul declară nule rezultatele efectuării măsurii și sesizează autoritățile competente.

(9) După un an de la rămânerea irevocabilă a hotărârii asupra cauzei penale și dacă nu sunt folosite în alte cauze penale conform alin. (7), rezultatele obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații **sunt distruse în baza încheierii judecătorului sau ordonanței procurorului**, care întocmește un proces-verbal în acest sens.

(10) După expirarea perioadei pentru care a fost autorizată măsura specială de investigații, procurorul, în cel mult 15 zile, informează în scris persoanele care au fost supuse măsurii speciale de investigații despre acest fapt.

(11) Procurorul, prin ordonanță motivată, poate amâna, dar nu mai târziu de **terminarea încetarea** urmăririi penale, informarea persoanei supuse măsurii speciale de investigații în cazurile în care aceasta ar putea conduce la:

- 1) perturbarea sau periclitarea bunei desfășurări a urmăririi penale;
- 2) punerea în pericol a siguranței victimelor, părții vătămate, părții civile, martorului sau a membrilor familiilor acestora.

(12) Din momentul informării prevăzute la alin. (10), persoana supusă măsurii speciale de investigații are dreptul să ia cunoștință de actele de dispoziție privind dispunerea, autorizarea și confirmarea legalității măsurii speciale de investigații,

Commented [IA4]: Dacă ofițerul de investigații a încălcat condițiile de efectuare a măsurii speciale de investigații, rezultatele măsurii trebuie, de asemenea, declarate nule.

Commented [NM5]: Probele/rezultatele se distrug chiar dacă persoana vizată în investigații se adresează la CEDO?

procesul-verbal privind consemnarea rezultatelor măsurii speciale de investigații și purtătorul material de informații, eliberându-i-se, la cerere, copiile acestora.

Articolul 137. Cercetarea domiciliului și/sau instalarea în el a aparatelor ce asigură fotografierea sau supravegherea și înregistrarea audio și video

(1) Cercetarea domiciliului și/sau instalarea în el a aparatelor ce asigură fotografierea sau supravegherea și înregistrarea audio și video presupune accesul secret sau legandat în interiorul domiciliului, fără înștiințarea proprietarului/posesorului, în scopul studierii acestuia pentru descoperirea urmelor activității infracționale, pentru obținerea altor informații necesare probării circumstanțelor faptei, precum și pentru observarea și înregistrarea evenimentelor care se produc în domiciliu.

(2) Cercetând domiciliul, ofițerul de investigații examinează obiectele vizibile și, cu autorizarea judecătorului de instrucție, poate instala în acesta aparate ce asigură fotografierea sau supravegherea și înregistrarea audio și video ori alte mijloace tehnice speciale care asigură interceptarea și înregistrarea de la distanță a informațiilor sau înregistrarea lor nemijlocită în domiciliu.

(3) Cercetarea domiciliului și/sau instalarea în el a aparatelor ce asigură fotografierea sau supravegherea și înregistrarea audio și video se dispune în privința persoanei despre care există probe sau alte date că a săvârșit o infracțiune sau este în curs de pregătire ori de săvârșire a unei infracțiuni. Cercetarea domiciliului și/sau instalarea în el a aparatelor ce asigură fotografierea sau supravegherea și înregistrarea audio și video se poate dispune și în privința unei alte persoane dacă există probe că aceasta primește ori transmite bani, bunuri sau informații pertinente pentru cauza penală.

(4) Cercetarea domiciliului și/sau instalarea în el a aparatelor ce asigură fotografierea sau supravegherea și înregistrarea audio și video se dispune pe o perioadă de 30 de zile, cu posibilitatea prelungirii acesteia până la 3 luni.

Articolul 137¹. Supravegherea tehnică

(1) Supravegherea tehnică reprezintă utilizarea mijloacelor tehnice pentru relevarea și fixarea cronologică a acțiunilor/inacțiunilor, poziționărilor, mișcărilor și contactelor (legăturilor) persoanelor, supravegherea imobilelor, urmărirea și localizarea mijloacelor de transport și a altor obiecte.

(2) Supravegherea tehnică se efectuează doar în condiții ce exclud violarea de domiciliu.

Articolul 137². Interceptarea și înregistrarea comunicărilor și/sau imaginilor

(1) Interceptarea comunicărilor și/sau imaginilor presupune folosirea unor

mijloace tehnice prin intermediul cărora se poate afla conținutul informațiilor audio sau video, transmise între două sau mai multe persoane, iar înregistrarea acestora presupune stocarea informațiilor obținute în urma interceptării pe un suport tehnic.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică în exclusivitate la cauzele penale care au ca obiect urmărirea penală cu privire la săvârșirea infracțiunilor prevăzute în următoarele articole din Codul penal: art. 135–145, 150, 151, 158, 164–165¹, art. 166 alin. (2) și (3), art. 166¹, 167, art. 171 alin. (2) și (3), art. 172 alin. (2) și (3), art. 175, 175¹, 181, 181¹, art. 181² alin. (3)–(5), art. 189, art. 186 alin. (3)–(5), art. 187 alin. (3)–(5), art. 188, 189, art. 190 alin. (3)–(5), art. 191 alin. (2) lit. d) și alin. (3)–(5), art. 192¹ alin. (3), art. 201¹ alin. (3), art. 206, 207, 208¹, 208², art. 216 alin. (3), art. 217 alin. (3), art. 217¹ alin. (3) și (4), art. 217³ alin. (3), art. 217⁴ alin. (2) și (3), art. 219 alin. (2), art. 220 alin. (2) și (3), art. 224 alin. (3) și (4), art. 236, 237, art. 241¹ alin. (2), art. 242¹–243, art. 244 alin. (2), art. 245¹⁰ alin. (2) și (3), art. 248, 248¹, 248², 249, art. 259–261¹, 275, 278–279¹, art. 279² alin. (3) lit. b), art. 279³, art. 280, 282–286, 289–289³, art. 290 alin. (2), art. 292, 295–295², art. 303 alin. (3), art. 306–309, 318, 324–328, 330², 333–335, art. 335¹ alin. (2), art. 337–340, 342–344, art. 352 alin. (3), art. 362, 362¹, art. 368 alin. (2), art. 370 alin. (2) și (3). Lista componentelor de infracțiuni este exhaustivă și poate fi modificată doar prin lege.

(3) Asigurarea tehnică a interceptării comunicărilor și/sau imaginilor efectuate prin intermediul rețelelor de comunicații electronice, cu utilizarea unor mijloace tehnice speciale, conectate, în caz de necesitate, la echipamentul furnizorilor de rețele și/sau servicii de comunicații electronice se realizează de către autoritatea abilitată prin lege cu asemenea atribuții. Colaboratorii subdiviziunii din cadrul autorității abilitate prin lege, care asigură tehnic interceptarea și înregistrarea comunicărilor și/sau imaginilor, precum și persoanele care efectuează nemijlocit ascultarea înregistrărilor și/sau vizualizarea imaginilor, ofițerul de investigații, ofițerul de urmărire penală și procurorul sunt obligați să păstreze secretul comunicărilor, iar pentru încălcarea acestei obligații poartă răspundere penală conform art. 178 și 315 din Codul penal.

(4) Pentru asigurarea efectuării interceptării și înregistrării comunicărilor și/sau imaginilor indicate la alin. (1), ofițerul de urmărire penală sau procurorul prezintă organului abilitat prin lege copia autenticată a mandatului judecătoresc, autenticată de către judecătorul de instrucție care l-a emis, sau după caz extrasul din ordonanța procurorului, autenticat de procurorul care a emis-o, care va conține elementele unui mandat judecătoresc. Scrisoarea de însoțire a copiei mandatului judecătoresc sau a extrasului din ordonanța procurorului, va conține o mențiune privind prevenirea persoanei care va asigura tehnic efectuarea măsurii speciale de investigații despre răspunderea penală.

(5) Subdiviziunea tehnică din cadrul autorității abilitate prin lege să asigure

Commented [Author6]: Copia sau extrasul de pe documentele prezentate persoanei care asigură tehnic efectuarea măsurii speciale de investigații trebuie să fie autentificate de persoana care le-a emis, pentru a preveni abuzurile.

interceptarea comunicărilor efectuate prin intermediul rețelelor de comunicații electronice, transmite semnalul comunicărilor interceptate și alte informații autorității indicate în mandatul judecătoresc/extrasul din ordonanța procurorului, în regim de timp real, fără a efectua înregistrarea acestora.

(6) Stenograma comunicărilor constituie reproducerea integrală, în formă scrisă, pe suport de hârtie, a comunicărilor interceptate și înregistrate care au importanță pentru cauza penală. În stenograma comunicărilor se indică data, ora și durata comunicării, numele persoanelor, dacă sunt cunoscute, ale căror comunicări sunt stenografiate, precum și alte date. Se interzice stenografierea comunicărilor dintre avocat și persoana pe care o apără. Fiecare pagină a procesului-verbal de interceptare și a stenogramei se semnează de către persoana care le-a întocmit. La procesul-verbal se anexează în original suportul pe care au fost înregistrate comunicările interceptate, făcându-se mențiune despre împachetarea și sigilarea acestuia.

(7) Mijloacele de probă dobândite în condițiile prezentului articol pot fi verificate, după caz, prin constatare tehnico-științifică sau prin expertiză judiciară dispusă de către instanța de judecată la cererea părților sau din oficiu.

Articolul 137³. Reținerea, cercetarea, predarea, percheziționarea sau ridicarea trimiterilor poștale

(1) Dacă există temeiuri rezonabile de a presupune că trimiterile poștale primite sau expediate de către bănuț, învinut sau o altă persoană despre care există probe că ar contribui, inclusiv fără intenție, la pregătirea sau la săvârșirea infracțiunii, fie primește ori transmite bani, bunuri sau informații pertinente pentru cauza penală pot conține informații ce ar avea importanță probatorie în cauza penală pe una sau mai multe infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave și dacă prin alte procedee probatorii nu pot fi obținute probe, organul de urmărire penală poate dispune reținerea, cercetarea, predarea, percheziționarea sau ridicarea trimiterilor poștale ale persoanelor indicate.

(2) Pot fi reținute, cercetate, predate, percheziționate sau ridicate următoarele trimiteri poștale: scrisori de orice gen, telegrame, radiograme, banderole, colete poștale, containere poștale, mandate poștale.

(3) Ordonanța privind dispunerea efectuării prezentei măsuri speciale de investigații, pe lângă elementele prevăzute la art. 135 alin. (2), va mai conține: motivele dispunerii reținerii, cercetării, predării, percheziționării sau ridicării trimiterilor poștale, denumirea instituției poștale în sarcina căreia se atribuie obligația de a reține trimiterile poștale, numele și prenumele persoanei sau persoanelor ale căror trimiteri poștale trebuie să fie reținute, adresa exactă a acestor persoane, genul de trimiteri poștale care se rețin, se cercetează, se predau, se

percheziționează sau se ridică.

(4) Mandatul judecătoresc privind reținerea, cercetarea, predarea, percheziționarea sau ridicarea trimiterilor poștale se transmite șefului instituției poștale, pentru care executarea este obligatorie.

(5) Șeful instituției poștale comunică imediat ofițerului de investigații desemnat pentru efectuarea măsurii speciale de investigații despre reținerea trimiterilor poștale indicate înmandatul judecătoresc.

(6) Prezentându-se în instituția poștală, ofițerul de investigații aduce la cunoștință șefului acestei instituții, contra semnătură, mandatul judecătoresc privind examinarea și ridicarea trimiterilor poștale, deschide și examinează trimerile poștale.

(7) La descoperirea documentelor și obiectelor care au importanță probatorie în cauza penală, ofițerul de investigații le ridică sau face copii de pe acestea, prelevează mostre, execută mulaje sau tipare de urme. În lipsa unor asemenea documente și obiecte, ofițerul de investigații dispune înmînarea trimiterilor poștale examinate adresantului.

(8) În procesul-verbal de consemnare a rezultatelor examinării și ridicării trimiterilor poștale se indică de către cine, unde, cînd a fost examinată, ridicată trimiterea poștală sau dispusă înmînarea acesteia adresantului, genul de trimitere poștală, precum și de pe care trimeri poștale au fost făcute copii, ce mijloace tehnice au fost utilizate și ce s-a depistat. Toți participanții și cei prezenți la această acțiune procesuală sunt preveniți despre obligativitatea păstrării secretului corespondenței, nedivulgării informațiilor cu privire la urmărirea penală, precum și despre răspunderea penală prevăzută la art. 178 și 315 din Codul penal. Aceasta se consemnează în procesul-verbal.

Articolul 137⁴. Monitorizarea sau controlul tranzacțiilor financiare și/sau accesul la informațiile financiare

(1) Monitorizarea sau controlul tranzacțiilor financiare și/sau accesul la informațiile financiare reprezintă operațiunile prin care se asigură cunoașterea conținutului tranzacțiilor financiare efectuate prin intermediul instituțiilor financiare sau al altor instituții competente ori obținerea de la instituțiile respective a înscrisurilor sau informațiilor aflate în posesia acestora referitoare la depunerile, conturile sau tranzacțiile unei persoane.

(2) Monitorizarea sau controlul tranzacțiilor financiare și/sau accesul la informațiile financiare se dispune în cazul urmării penale pornite pe faptul săvîșirii uneia dintre infracțiunile prevăzute de art. 158, 165, 165¹, 189–192, 196, 199, 206, 208, 209, 217–217⁵, 220, 236, 237, 239–248, 248¹, 248², 249, 251–253, 255, 256, 278, 279, 279¹, 279³, 283, 284, 290, 292, 301¹, 302, 324–327, 328, 330¹, 330², 333,

334, 343, 352, 361 și 362¹ din Codul penal.

Articolul 137⁵. Colectarea de informații, altele decât conținutul comunicărilor și/sau imaginile, de la furnizorii de servicii de comunicații electronice

(1) Colectarea de informații, altele decât conținutul comunicărilor și/sau imaginile, de la furnizorii de servicii de comunicații electronice constă în colectarea de informații privind transportul semnalelor prin rețelele de comunicații electronice (telefonie, fax, paging, sistem informatic, radio și alte canale), fixarea secretă a informațiilor transmise sau primite prin intermediul rețelelor de comunicații electronice de către persoanele supuse măsurii speciale de investigații, precum și obținerea de la furnizorii de servicii de comunicații electronice a informațiilor deținute despre utilizatorii serviciilor de comunicații electronice și despre serviciile de comunicații electronice prestate acestora utilizatorilor, la care se atribuie:

1) posesorii numerelor de telefon sau utilizatorii adreselor IP;

2) numerele de telefon înregistrate pe numele unei persoane;

3) serviciile de comunicații electronice prestate utilizatorului/abonatului;

4) sursa de comunicații (numărul de telefon al apelantului/abonatului sau adresa IP a utilizatorului alocată sursei în momentul comunicației, numele, prenumele și domiciliul ori denumirea și sediul abonatului sau utilizatorului respectiv);

5) destinația comunicației (numărul de telefon al apelatului/abonatului sau numărul de telefon la care apelul a fost rutat sau redirecționat, adresa IP alocată destinației în momentul comunicației, numele, prenumele și domiciliul ori denumirea și sediul abonatului sau utilizatorului înregistrat respectiv);

6) tipul, data, ora și durata comunicației, inclusiv pentru tentativele de apel eșuate în cazul în care un apel telefonic a fost conectat cu succes, dar nu a primit răspuns, sau a avut loc o intervenție a sistemului de gestionare a rețelei;

7) identificatorul internațional al echipamentului de comunicații mobile (IMEI) al posesorului/utilizatorului sau identificatorul altui echipament utilizat pentru comunicație (IMEI, Cell ID etc.), precum și în cazul unui serviciu anonim preplătit, data și ora primei activări a serviciului și identitatea locației (identificator de celulă) de la care a fost activat serviciul;

8) locul aflării echipamentului (locul amplasării echipamentului terminal la momentul comunicației adresa de instalare a conexiunii fixe (de prestare a serviciilor fixe), identitatea locației (identificator de celulă) la începerea comunicației mobile și locația geografică a celei stații de radiocomunicații).

(2) Actul de autorizare a măsurii speciale de investigații se transmite furnizorului de servicii de comunicații electronice în formă de document electronic semnat cu semnătură electronică avansată calificată la adresa electronică dedicată

Commented [Author7]: Se propune divizarea acestui articol în două articole separate: unul pentru traficul telefonic și altul pentru traficul informatic, deoarece termenul de păstrare a acestor date este diferit (1 an pentru traffic telefonic și 6 luni pentru traffic informatic) și, în practică, organele de drept copie articolul integral în solicitări, chiar dacă nu au nevoie de toate informațiile prevăzute de acesta. În același timp, informația despre traficul informatic este foarte voluminoasă și necesită un efort și o perioadă mult mai mare pentru executare, ceea ce întârzie executarea interpelărilor necesare și urgente.

Commented [Author8]: Dublează textul păstrat mai jos.

Commented [Author9]: Furnizorii nu se ocupă de asemenea activități.

Commented [Author10]: Se propune ca informația privind identitatea abonaților numerelor de telefon să fie eliberate conform art. 138, cu autorizarea procurorului.

Commented [Author11]: Se propune ca informația privind identitatea abonaților numerelor de telefon să fie furnizată conform art. 138 CPP.

Commented [Author12]: Dacă adresa IP este dinamică, pentru identificarea sursei sau destinației, este nevoie de informații despre timpul exact când a avut loc comunicația, precum și datele despre adresa IP de destinație, respective sursa, și portul de destinație, respective sursă.

Commented [Author13]: Clienții nu sunt obligați să comunice furnizorilor domiciliul, în special în cazul utilizatorilor mobili, ci doar adresa de facturare/corespondență. Utilizatorii de servicii fixe pot contracta servicii la orice adresă, nu neapărat domiciliul. În ...

Commented [Author14]: Această informație se prezintă în baza art. 138 CPP și art. 28 din legea 59, nu a prezentului articol. În practică, organele de drept solicit mai întâi ...

Commented [NM15]: A se exclude adresa IP fiindcă această se prezintă în baza art 138 CPP, iar dublarea prevederilor contravine tehnicii legislative și includerea ...

Commented [IA16]: Pentru apelurile care nu se conectează, este imposibilă prezentarea unei asemenea ...

Commented [Author17]: Numai echipamentele mobile dispun de identificator care se înregistrează în rețea la efectuarea unei comunicații. Totodată, utilizatorii pot ...

Commented [IA18]: A se vedea art. 5(e)(2)(iv) din Directiva 2006/24/CE.

Commented [NM19]: Propunem sa fie excluse asemenea detalii din acest alineat (despre prima activare si identitate ...

Commented [IA20]: În cazul serviciilor fixe, furnizorii pot comunica doar adresa la care este conectat utilizatorul.

Commented [IA21]: Furnizorii nu pot cunoaște exact locul aflării terminalului mobil în momentul începerii ...

Commented [IA22]: O celulă nu are o arie de acoperire definite sau stabile. Furnizorii pot oferi doar locația antenei.

acestui scop, comunicată de furnizor, sau în altă formă agreată cu furnizorul. După recepționarea actului de autorizare a măsurii speciale de investigații, informațiile solicitate se prezintă de către furnizorul de servicii, în scris, inclusiv în formă de document electronic semnat cu semnătură electronică avansată calificată, într-un singur exemplar, fără păstrarea copiei (inclusiv în format electronic), în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 5 zile lucrătoare din momentul primirii autorizației. În cazul unui volum mare de informații solicitate sau necesității efectuării unor analize complexe pentru pregătirea informațiilor solicitate, termenul de prezentare a informațiilor nu va depăși 30 zile. În cazul în care informațiile sunt necesare de urgență există riscul pierderii informațiilor probatorii sau întârzierea pune în pericol imediat securitatea persoanelor, actul de autorizare a măsurii speciale de investigații va specifica că acestea informațiile solicitate se prezintă fără întârziere, inclusiv oral sau în format electronic, în termen de cel mult 5 ore târziu în următoarea zi lucrătoare, cu confirmarea lor ulterioară în scris. Informațiile solicitate se prezintă în formă de document electronic semnat cu semnătură electronică avansată calificată la adresa electronică de la care a fost primită solicitarea sau în altă formă agreată cu solicitantul.

(3) Angajații responsabili ai furnizorului de servicii semnează un angajament de nedivulgare a informațiilor ce țin de efectuarea măsurii speciale de investigații, precum și a altor informații devenite cunoscute lor în rezultatul interacțiunii cu reprezentanții organelor de drept.

Articolul 137⁶. Accesarea, interceptarea și înregistrarea datelor informatice

(1) Accesarea și/sau interceptarea datelor informatice constă în folosirea unor metode și/sau mijloace tehnice pentru obținerea datelor informatice stocate pe un suport tehnic, fără înștiințarea proprietarului sau utilizatorului acestuia și/sau pentru colectarea în timp real a datelor informatice referitoare la trafic asociate comunicărilor prin intermediul unui sistem informatic și/sau colectarea sau înregistrarea, în timp real, a datelor referitoare la conținut, asociate comunicațiilor respective, transmise prin intermediul unui sistem informatic, iar înregistrarea datelor informatice constă în stocarea informațiilor obținute în urma accesării, colectării în timp real și/sau interceptării pe un suport tehnic.

(2) Accesarea Colectarea în timp real a datelor referitoare la trafic, interceptarea datelor referitoare la conținut și înregistrarea datelor informatice respective se efectuează în condițiile prevăzute la art. 137² alin. (3)–(6), care se aplică în mod corespunzător.

(3) Măsura specială de investigații prevăzută de prezentul articol poate fi dispusă în cazul infracțiunilor prevăzute la art. 133 alin. (1) pct. 1) din prezentul cod sau al unei infracțiuni prevăzute la art. 175, 175¹, 208¹, 208², 237 și 259–261¹ din

Commented [Author23]: Transmiterea interpelărilor în format electronic scurtează considerabil timpul de prezentare a informațiilor solicitate, deoarece corespondența respectivă nu este depusă la recepție împreună cu corespondența generală, dar ajunge direct la persoana responsabilă de pregătirea răspunsului la interpelări. În plus, se asigură confidențialitatea măsurii speciale de investigații. În Codul administrativ, au fost introduse recent modificări similare, odată cu Pachetul Digitalizare.

Formatted: Font: (Default) Times New Roman

Commented [Author24]: În prezent, aceste norme se regăsesc într-o instrucțiune adoptată de organele de drept. Organele de drept fac abuz de norme, calificând interpelările ca fiind urgente. Ca rezultat, organele de drept, iar persoanele responsabile nu reușesc să răspundă la interpelările cu adevărat urgente. Prin urmare, se propune de a specifica exact care sunt cazurile în care informația se prezintă de urgență, cu obligarea organului de drept să motiveze asemenea interpelare.

Formatted: Font: (Default) Times New Roman

Commented [Author25]: Acest serviciu este prestat de furnizorii organelor de drept în mod gratuit. Persoana sau persoanele care pregătesc răspunsurile la asemenea interpelări activează numai în zile lucrătoare. Dacă statul dorește ca furnizorii să angajeze persoane care să răspundă la asemenea interpelări 7/7 zile, 24/24 ore, atunci statul ar trebui să compenseze furnizorilor costurile prestării unor asemenea servicii.

Commented [Author26]: Noțiunea de date informatice este prea largă și include datele păstrate în orice calculator din țară. Legea nr. 20/2009 definește datele informatice drept „orice reprezentare de fapte, informații sau concepte sub o formă adecvată prelucrării într-un sistem informatic, inclusiv un program capabil să determine executarea unei funcții de către un sistem informatic”, iar sistemul informatic drept “orice dispozitiv izolat sau ansamblu de dispozitive interconectate ori aflate în legătură care asigură ori dintre care unul sau mai multe elemente asigură, prin executarea unui program, prelucrarea automată a datelor”. SIS, care este organul care este responsabil pentru asigurarea tehnică a interceptării, nu poate cere să se conecteze la toate calculatoarele din țară sau să se conecteze la ele, de exemplu, sisteme de plăți, sisteme de billing, programe contabile, etc.

De fapt, Convenția Consiliului Europei privind criminalitatea informatică, ratificată de RM în 2009, distinge 3 tipuri de măsuri speciale de investigații:

- Percheziția și sechestrarea datelor informatice stocate într-un sistem informatic (art. 19)
- Colectarea în timp real a datelor referitoare la trafic, asociate comunicațiilor, transmise prin intermediul unui sistem informatic (art. 20)

Commented [IA27]: Art. 132⁹ CPP se referă doar la interceptarea conținutului comunicărilor, care se asigură din punct de vedere tehnic de SIS prin conectarea directă a centralele de comunare ale furnizorilor de servicii de comunicații electronice. Accesarea datelor stocate într-un sistem informatic poate fi efectuată de ofițerii de investigații de sine stătător.

Codul penal.

Articolul 138. Identificarea abonatului, proprietarului sau utilizatorului unui sistem de comunicații electronice ori al unui punct de acces la un sistem informatic

(1) Identificarea abonatului, proprietarului sau utilizatorului unui sistem de comunicații electronice ori al unui punct de acces la un sistem informatic constă în solicitarea de la un furnizor de servicii de comunicații electronice de a identifica abonatul, proprietarul sau utilizatorul înregistrat al unui sistem de comunicații electronice, inclusiv al unui număr de telefon sau al unei adrese Internet Protocol (IP) statice, al unui mijloc de comunicații electronice ori al unui punct de acces la un sistem informatic sau de a comunica numerele de telefon înregistrate pe numele unei persoane sau dacă un anumit mijloc de comunicații sau un anumit punct de acces la un sistem informatic este folosit sau este activ ori a fost folosit sau a fost activ la o anumită dată.

(2) Ordonanța privind dispunerea efectuării prezentei măsuri speciale de investigații, pe lângă elementele prevăzute la art. 135 alin. (2), va mai conține:

1) datele de identificare ale furnizorului de servicii care dispune de datele specificate la alin. (1) sau le ține la detine controlul asupra acestor date;

2) datele de identificare ale abonatului, proprietarului sau utilizatorului, dacă sunt cunoscute; motivarea îndeplinirii condițiilor de dispunere a măsurii speciale de investigații;

3) mențiunea cu privire la obligația persoanei sau a furnizorului de servicii de a comunica, în condiții de confidențialitate, informațiile solicitate.

(3) Actul de autorizare a măsurii speciale de investigații se transmite furnizorului de servicii în formă de document electronic semnat cu semnătură electronică avansată calificată la adresa electronică dedicată acestui scop, comunicată de furnizor, sau în altă formă agreeată cu furnizorul. După recepționarea actului de autorizare a măsurii speciale de investigații, informațiile solicitate se prezintă de către furnizorul de servicii, în scris, inclusiv în formă de document electronic semnat cu semnătură electronică avansată calificată, într-un singur exemplar, fără păstrarea copie (inclusiv în format electronic), în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 24-ore 5 zile lucrătoare din momentul primirii autorizației. În cazul în care există riscul pierderii informațiilor probatorii sau întârzierea pune în pericol imediat securitatea persoanelor ~~informațiile sunt necesare de urgență~~, actul de autorizare a măsurii speciale de investigații va specifica că acestea informațiile solicitate se prezintă fără întârziere, inclusiv oral sau în format electronic, în termen de cel mult 2-ore ~~târziu în următoarea zi lucrătoare~~, cu confirmarea lor ulterioară în scris. Informațiile solicitate se prezintă în formă de

Commented [IA28]: Pentru utilizatorii de servicii anonime preplătite, asemenea informații nu pot fi oferite.

Commented [IA29]: Adresa IP dinamică este realocată unui număr nelimitat de utilizatori. Asocierea acesteia unui anumit utilizator este posibilă numai în legătură cu o anumită comunicație. A se vedea mai jos.

Commented [Author30]: Transmiterea interpelărilor în format electronic scurtează considerabil timpul de prezentare a informațiilor solicitate, deoarece corespondența respectivă nu este depusă la recepție împreună cu corespondența generală, dar ajunge direct la persoana responsabilă de pregătirea răspunsului la interpelări. În plus, se asigură confidențialitatea măsurii speciale de investigații. În Codul administrativ, au fost introduse recent modificări similare, odată cu Pachetul Digitalizare.

Commented [Author31]: În prezent, aceste norme se regăsesc într-o instrucțiune adoptată de organele de drept. Organele de drept fac abuz de norme, calificând interpelările ca fiind urgente. Ca rezultat, organele de drept, iar persoanele responsabile nu reușesc să răspundă la interpelările cu adevărat urgente. Prin urmare, se propune de a specifica exact care sunt cazurile în care informația se prezintă de urgență, cu obligarea organului de drept să motiveze asemenea interpelare.

Commented [Author32]: Acest serviciu este prestat de furnizorii organelor de drept în mod gratuit. Persoana sau persoanele care pregătesc răspunsurile la asemenea interpelări activează numai în zile lucrătoare. Dacă statul dorește ca furnizorii să angajeze persoane care să răspundă la asemenea interpelări 7/7 zile, 24/24 ore, atunci statul ar trebui să compenseze furnizorilor costurile prestării unor asemenea servicii.

document electronic semnat cu semnătură electronică avansată calificată la adresa electronică de la care a fost primită solicitarea sau în altă formă agreată cu solicitantul.

(4) Angajații responsabili ai furnizorului de servicii semnează un angajament de nedivulgare a informațiilor ce țin de efectuarea măsurii speciale de investigații, precum și a altor informații devenite cunoscute lor în rezultatul interacțiunii cu reprezentanții organelor de drept.

~~(5) Persoanele care sunt chemate să colaboreze cu organele de urmărire penală au obligația de a păstra secretul operațiunii efectuate. Încălcarea acestei obligații este pedepsită conform Codului penal.~~

Commented [Author33]: Dublează alineatul precedent. Obligația de păstrare a secretului urmăririi penale este reglementată la art. 212 CPP și Codul penal.

Articolul 138¹. Controlul transmiterii sau primirii banilor, serviciilor ori a altor valori materiale sau nemateriale pretinse, acceptate, extorcate sau oferite

(1) Controlul transmiterii sau primirii banilor, serviciilor ori a altor valori materiale sau nemateriale pretinse, acceptate, extorcate sau oferite reprezintă supravegherea și documentarea înmînării sau predării de bani, servicii ori de alte valori materiale sau nemateriale către persoana care le pretinde, acceptă, extorcă sau de către persoana care le oferă, precum și către sau de către complicii acestora.

(2) Controlul transmiterii sau primirii banilor, serviciilor ori a altor valori materiale sau nemateriale pretinse, acceptate, extorcate sau oferite poate fi efectuat doar de către ofițerii de investigații ai subdiviziunilor specializate ale Ministerului Afacerilor Interne și Centrului Național Anticorupție, precum și de către ofițerii de investigații detașați la procuraturile specializate.

(3) Acțiunile de transmitere sau primire sub control a banilor, serviciilor ori a altor valori materiale sau nemateriale pretinse, acceptate, extorcate sau oferite, deși cad formal sub incidența infracțiunii, în mod separat nu constituie infracțiune și se realizează doar în scop de identificare a intențiilor și de verificare a sesizării cu privire la săvîrșirea infracțiunii care a început pînă la sau în afara implicării organelor indicate la alin. (2).

(4) Persoanele care realizează actul de transmitere sau primire a banilor, serviciilor ori a altor valori materiale sau nemateriale pretinse, acceptate, extorcate sau oferite nu poartă răspundere pentru acțiunile lor realizate sub controlul organelor abilitate.

(5) Măsura specială de investigații prevăzută de prezentul articol poate fi dispusă și în cazul infracțiunilor ușoare și mai puțin grave prevăzute la art. 181¹, 189, 256, 324, 325, 326, 333 și 334 din Codul penal.

Articolul 138². Livrarea supravegheată

(1) Livrarea supravegheată reprezintă circulația sub supraveghere a

obiectelor, a mărfurilor ori a altor valori (inclusiv substanțe, mijloace de plată sau alte instrumente financiare) care provin din săvârșirea unei infracțiuni sau care sunt destinate comiterii unei infracțiuni pe teritoriul Republicii Moldova sau în afara frontierelor ei, avînd drept scop investigarea unei infracțiuni sau identificarea persoanelor implicate în săvârșirea acesteia, dacă exista o bănuială rezonabilă cu privire la caracterul ilicit al deținerii sau obținerii acestora.

(2) Livrarea supravegheată poate fi dispusă numai dacă descoperirea sau arestarea persoanelor implicate în trafic de ființe umane, în transport ilegal de droguri, de arme, de obiecte sustrase, de materiale explozive, nucleare, de alte materiale radioactive, de sume de bani și de alte obiecte rezultă din activități ilicite sau dacă obiectele menționate sunt utilizate în scopul comiterii de infracțiuni.

(3) Livrarea supravegheată presupune ca, în mod expres, toate statele prin care sunt tranzitate transporturile ilegale sau suspecte:

1) să fie de acord cu intrarea pe teritoriul acestora a transportului ilegal sau suspect și cu ieșirea acestuia de pe teritoriul statului;

2) să garanteze faptul că transportul ilegal sau suspect este supravegheat permanent de către autoritățile competente;

3) să garanteze faptul că procurorul, organele de urmărire penală sau alte autorități de stat competente sunt înștiințate în ceea ce privește rezultatul urmăririi penale împotriva persoanelor acuzate de infracțiuni care au constituit obiectul măsurii speciale de investigații prevăzute la alin. (1).

(4) Dispozițiile alin. (3) nu se aplică dacă o convenție internațională ratificată sau un acord internațional dispune altfel.

(5) Ordonanța privind dispunerea efectuării prezentei măsuri speciale de investigații, pe lângă elementele prevăzute la art. 135 alin. (2), va mai conține: circumstanțele din care rezultă caracterul ilicit al bunurilor ce urmează să intre, să tranziteze sau să iasă de pe teritoriul țării și modalitatea de efectuare a livrării.

(6) Organele responsabile au obligația să întocmească, la finalizarea livrării supravegheate pe teritoriul Republicii Moldova, un proces-verbal cu privire la activitățile desfășurate, pe care îl înaintează ofițerului de urmărire penală sau procurorului.

Articolul 138³. Achiziția de control

Achiziția de control constă în cumpărarea de servicii sau bunuri aflate în circulație liberă, limitată sau interzisă, pentru efectuarea unor constatări tehnico-științifice sau expertize judiciare ori pentru investigarea unei infracțiuni sau identificarea făptuitorilor.

Articolul 138⁴. Investigația sub acoperire

(1) Investigația sub acoperire reprezintă colectarea de date și informații de către investigatorul sub acoperire sub o identitate codificată, fictivă sau reală, care acționează în temeiul și în limitele prevederilor legale. Investigația sub acoperire se autorizează pe perioada necesară probării existenței infracțiunii și identificării făptuitorului.

(2) În ordonanța de dispunere a efectuării investigației sub acoperire se indică, pe lângă elementele prevăzute la art. 135 alin. (2), identitatea atribuită investigatorului sub acoperire, precum și activitățile pe care acesta le va desfășura.

(3) În cazul în care apreciază necesitatea folosirii de către investigatorul sub acoperire a măsurilor speciale de investigații prevăzute la art. 134 alin. (1) pct. 1), procurorul sesizează judecătorul de instrucție în vederea emiterii unei încheieri pentru efectuarea măsurii speciale de investigații.

(4) Investigatorii sub acoperire sunt angajați, special desemnați în acest scop, din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului de Informații și Securitate, Centrului Național Anticorupție, Serviciului Vamal, Serviciului Fiscal de Stat sau Administrației Naționale a Penitenciarelor ori sunt persoane antrenate pentru efectuarea unei măsuri speciale de investigații concrete.

(5) Investigatorul sub acoperire culege date și informații, pe care le pune, în totalitate, la dispoziția ofițerului de urmărire penală și procurorului care a dispus și/sau autorizat măsura specială de investigații.

(6) Investigatorul sub acoperire i se interzice să provoace comiterea de infracțiuni.

(7) În cazul în care este necesar, procurorul care a dispus sau autorizat măsura specială de investigații poate solicita judecătorului de instrucție autorizarea săvârșirii de către investigatorul sub acoperire a unei sau mai multor infracțiuni/contravenții simulate.

(8) Infracțiunea/contravenția simulată, deși în mod formal întrunește elementele componenței de infracțiune/contravenție, nu constituie infracțiune/contravenție și se săvârșește doar în scopul menținerii legendei, probării existenței infracțiunii și identificării făptuitorului.

(9) Infracțiunea/contravenția simulată poate fi autorizată doar în cazul investigării infracțiunilor de corupție și a celor conexe, de criminalitate organizată, cu caracter terorist, de spălare a banilor, de finanțare a terorismului și contra securității statului.

(10) Judecătorul de instrucție poate autoriza doar săvârșirea unei infracțiuni/contravenții ușoare și/sau mai puțin grave cu condiția că acestea nu atentează la sănătatea și/sau integritatea fizică a persoanei.

(11) Autoritățile publice pot folosi sau pune la dispoziția investigatorului sub acoperire orice înscrisuri ori obiecte necesare pentru efectuarea măsurii speciale de

investigații autorizate. Persoana care folosește sau pune la dispoziție înscrisurile ori obiectele nu poartă răspundere pentru aceasta.

(12) Investigatorul sub acoperire poate fi audiat ca martor în cadrul procesului penal. Pentru motive întemeiate, investigatorul sub acoperire poate fi audiat în condițiile Legii cu privire la protecția martorilor și altor participanți la procesul penal.

(13) Datele și informațiile obținute de către investigatorul sub acoperire despre pregătirea sau săvârșirea altor infracțiuni decît cele pentru care a fost autorizată măsura specială de investigații se comunică imediat ofițerului de urmărire penală sau procurorului.

(14) Investigatorul sub acoperire își desfășoară activitatea în conformitate cu scopurile și sarcinile indicate în ordonanța ofițerului de urmărire penală sau procurorului.

(15) În procesul activităților desfășurate, investigatorul sub acoperire efectuează măsurile speciale de investigații autorizate în funcție de situația creată și conform convingerii personale.

(16) Identitatea investigatorului sub acoperire este cunoscută numai ofițerului de urmărire penală sau procurorului care a dispus efectuarea măsurii speciale de investigații, precum și ofițerului de investigații responsabil de efectuarea și consemnarea măsurii speciale de investigații și poate fi dezvăluită numai cu acordul scris al investigatorului și în conformitate cu Legea cu privire la secretul de stat.

(17) În cazul în care există pericol real pentru viața și sănătatea investigatorului sub acoperire, precum și în cazurile descoperirii identității acestuia, ofițerul de urmărire penală sau procurorul îl retrace imediat din misiunea sub acoperire.

(18) În cazul în care există date veridice că investigatorul sub acoperire a depășit limitele acțiunilor autorizate, fapt care a prejudiciat sau poate prejudicia realizarea scopurilor măsurii speciale de investigații, precum și în cazul în care el a comis încălcări grave ale legii sau a comis o infracțiune, activitatea acestuia este întreruptă imediat de către ofițerul de urmărire penală sau de către procuror.

(19) În caz de necesitate, investigatorul sub acoperire poate fi înlocuit, cu sau fără întreruperea activității.

(20) În cazul în care se va proceda la înlocuirea investigatorului sub acoperire, procurorul va sesiza judecătorul de instrucție în vederea autorizării activității unui nou investigator.

Articolul 138⁵. Urmărirea vizuală

Urmărirea vizuală reprezintă relevarea și fixarea cronologică a acțiunilor/inacțiunilor, poziționărilor, mișcărilor și contactelor (legăturilor)

persoanelor, supravegherea imobilelor, urmărirea și localizarea mijloacelor de transport și a altor obiecte.

Articolul 138⁶. Culegerea de informații

Culegerea de informații constă în dobândirea informațiilor despre persoane fizice și juridice, despre fapte, evenimente, circumstanțe, care prezintă interes prin comunicarea nemijlocită sau prin studierea documentelor, materialelor, bazelor de date și sistemelor informaționale, prin întocmirea de solicitări adresate persoanelor fizice și juridice care posedă sau care dispun de informații care prezintă interes, precum și prin intermediul foto-robotului și altor măsuri ce dau posibilitate de a stabili persoana cu o probabilitate sporită. „Această măsură nu poate fi utilizată pentru dobândirea informației pentru care, conform prezentului cod, este necesară autorizarea judecătorului de instrucție sau a procurorului”.

Commented [IA34]: În lipsa unei asemenea precizări, ofițerii de investigații pot abuza de această normă pentru a obține informații pentru care, conform prezentului cod, este necesară autorizarea judecătorului de instrucție sau a procurorului.

4. La articolul 305, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Demersul referitor la cercetarea domiciliului și/sau instalarea în el a aparatelor ce asigură fotografierea sau supravegherea și înregistrarea audio și video, la supravegherea tehnică, la interceptarea și înregistrarea comunicărilor și/sau imaginilor, la monitorizarea sau controlul tranzacțiilor financiare și/sau accesul la informațiile financiare și la accesarea, interceptarea și înregistrarea datelor informatice se examinează de către judecătorul de instrucție imediat, dar nu mai târziu de 4 ore de la primirea demersului.”.

5. În tot cuprinsul codului, cuvântul „telecomunicații” se substituie cu textul „comunicații electronice”.

Articolul II. – Legea nr. 59/2012 privind activitatea specială de investigații (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 113–118, art. 373), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 1:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Activitatea specială de investigații reprezintă o activitate cu caracter secret și/sau public, efectuată de către autoritățile publice competente, cu sau fără utilizarea echipamentelor tehnice speciale, în scopul colectării informațiilor necesare pentru prevenirea și combaterea criminalității, asigurarea securității statului, ordinii publice și siguranței în locurile de detenție, apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale persoanelor.”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Prezenta lege prevede subiecții care efectuează activitatea specială de investigații și reglementează măsurile speciale de investigații, modalitățile de dispunere, autorizare, efectuare, consemnare, coordonare, contestare și control ale acestora, precum și asigurarea financiară a activității speciale de investigații în afara procesului penal.”.

Commented [Author35]: Dacă prezenta lege se aplică numai în afara procesului penal, atunci toate prevederile din această lege care se referă la CPP sau prevenirea, descoperirea sau combaterea infracțiunilor trebuie excluse.

2. La articolul 2:

litera a) ~~va avea următorul cuprins: se exclude;~~

~~„a) relevarea, prevenirea și combaterea activității infracționale;”;~~

litera b) ~~va avea următorul cuprins: se exclude;~~

~~„b) descoperirea infracțiunilor;”;~~

litera c) va avea următorul cuprins:

„c) căutarea persoanelor care sunt dispărute fără urmă, se sustrag de la urmărirea penală sau de la judecată, se ascund de organul de urmărire penală sau de instanța de judecată, se eschivează de la executarea pedepsei sau au evadat din locurile de detenție;”;

litera c¹) se abrogă;

litera d) va avea următorul cuprins:

„d) colectarea informațiilor privind posibilele fapte sau evenimente care ar putea periclita securitatea statului, ~~ordinea publică~~ sau siguranța în locurile de detenție;”;

se completează cu literele e), f), g) și h) cu următorul cuprins:

„e) asigurarea protecției martorilor și a altor participanți la procesul penal;

f) asigurarea protecției subiecților activității speciale de investigații;

g) evaluarea integrității instituționale;

h) asigurarea securității interne a subiecților prevăzuți la art. 6.”.

Commented [Author36]: Asemenea normă lipsește de sens limitările prevăzute de CPP (efectuarea acestor măsuri numai în cadrul urmăririi penale), creând premise pentru abuzuri. Această normă ar permite aplicarea arbitrară a măsurilor speciale de investigații, inclusiv interceptarea comunicărilor și colectarea de informații de la furnizorii de comunicații electronice, în afara procesului penal și urmăririi penale.

3. La articolul 3:

se completează cu litera a¹) cu următorul cuprins:

„a¹) proporționalității;”;

se completează cu litera d¹) cu următorul cuprins:

„d¹) confidențialității;”;

lit e) va avea următorul cuprins:

„e) cooperării cu alte autorități publice;”.

4. Articolul 4 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 4.** Protecția drepturilor și libertăților persoanei la realizarea activității speciale de investigații

(1) În timpul efectuării activității speciale de investigații se interzice

încălcarea drepturilor și libertăților persoanei. Limitările parțiale ale drepturilor și libertăților persoanei au caracter temporar și pot fi aplicate doar în conformitate cu procedura stabilită de prezenta lege pentru ~~prevenirea și combaterea criminalității~~, asigurarea securității statului, ~~ordinii publice~~ și siguranței în locurile de detenție, apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale persoanelor.

(2) Activitatea specială de investigații se realizează indiferent de sex, rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, origine, statut, avere, convingeri, opinii sau alte circumstanțe.

(3) Subiecților activității speciale de investigații li se interzice să determine persoana la săvârșirea faptelor ilegale, direct sau indirect, prin presiune, instigare, încurajare sau limitare a libertății de a alege propriul comportament.

(4) Orice persoană supusă măsurii speciale de investigații are dreptul să fie informată după efectuarea acesteia, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege, precum și să-i fie reparat prejudiciul material și moral cauzat prin încălcarea prezentei legi.

(5) Persoana care consideră că prin acțiunile subiecților activității speciale de investigații i-au fost încălcate drepturile și libertățile sale poate să le conteste în modul stabilit de prezenta lege.”

5. La articolul 5, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Accesul altor persoane decât cele care efectuează nemijlocit măsurile speciale de investigații la dosarul special sau la materialele din dosarul special este interzis, cu excepția conducătorului subdiviziunii specializate, conducătorului autorității publice și angajaților desemnați, în limita competenței, de către acesta, procurorului care a autorizat măsura specială de investigații sau a solicitat autorizarea măsurii speciale de investigații de către instanța de judecată, procurorului ierarhic superior, instanței de judecată sau instanței de judecată ierarhic superioare, care a examinat contestația.”

6. Se completează cu articolul 5¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 5¹.** Cooperarea internațională

În cazurile prevăzute de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte și de actele normative ale Republicii Moldova, autoritățile publice care efectuează activitatea specială de investigații au dreptul de a coopera cu organele de ocrotire a normelor de drept și organizațiile internaționale, prin acordarea asistenței și realizarea schimbului de informații.”

7. La articolul 6:

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Ofițerul de investigații este persoana împuternicită care, în numele

statului, efectuează măsuri speciale de investigații în conformitate cu prevederile prezentei legi.”;

se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Ofițerul de investigații care efectuează activitatea specială de investigații își realizează sarcinile în mod independent, sub controlul conducătorului subdiviziunii specializate sau procurorului, care a autorizat sau a solicitat autorizarea măsurii speciale de investigații.”.

8. La articolul 7:

alineatul (1):

litera a), după cuvintele „a crea” se completează cu cuvintele „și a administra”, iar după cuvintele „sisteme informaționale” se completează cu cuvintele „și bănci de date”;

se completează cu litera a¹) cu următorul cuprins:

„a¹) a utiliza gratuit, inclusiv prin intermediul platformei de interoperabilitate, datele sistemelor informaționale și băncilor de date, cu excepțiile prevăzute de lege;”;

litera c) va avea următorul cuprins:

„c) a confecționa și a folosi, în cadrul efectuării măsurilor speciale de investigații, acte, documente, ștampile sau alte rechizite pentru codificarea identității persoanelor fizice și juridice ale subdiviziunilor specializate, încăperilor și mijloacelor de transport și/sau pentru susținerea legendei investigatorilor sub acoperire și colaboratorilor confidențiali;”;

se completează cu litera d¹) cu următorul cuprins:

„d) a adapta și a utiliza programe informatice și softuri;”;

litera e), semnul de punctuație „,” se substituie cu semnul de punctuație „;”;

se completează cu literele f) și g) cu următorul cuprins:

„f) a utiliza serviciile specialiștilor pentru a realiza sarcinile activității speciale de investigații;

g) a utiliza substanțe chimice speciale de marcare, care nu prezintă pericol pentru viața și sănătatea omului.”;

alineatul (2) se exclude;

alineatul (3):

cuvântul „privind” se substituie cu cuvântul „pentru”;

litera c), cuvântul „desfășurarea” se substituie cu cuvântul „efectuarea”;

litera d), cuvântul „desfășurarea” se substituie cu cuvântul „efectuarea”.

9. La articolul 8 alineatul (2), cifra „18” se substituie cu cifra „27”.

10. La articolul 9:

alineatul (1) după textul „în numele statului,” se completează cu textul „dispune, solicită autorizarea și”;

alineatul (2) se abrogă;

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Identitatea ofițerilor de investigații care activează în calitate de investigatori sub acoperire, precum și identitatea persoanelor antrenate în calitate de investigatori sub acoperire constituie secret de stat și poate fi dezvăluită numai cu acordul scris al ofițerilor și în conformitate cu Legea cu privire la secretul de stat.”.

11. La articolul 10:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) În cazul unor investigații complexe, crearea grupului de ofițeri de investigații se dispune:

a) de către conducătorul subdiviziunii specializate, dacă în componența grupului se includ ofițeri de investigații din cadrul aceleiași subdiviziuni specializate;

b) de către conducătorul autorității publice, dacă în componența grupului se includ ofițeri de investigații din cadrul diferitor subdiviziuni specializate ai aceleiași autorități publice;

c) prin ordin comun, de către conducătorii autorităților publice, dacă în componența grupului se includ ofițeri de investigații din cadrul diferitor subdiviziuni specializate ai diferitor autorități publice.”;

alineatul (2), textul „persoanele specificate la alin. (1) îl numesc pe unul din ofițerii de investigații” se substituie cu textul „conducătorul subdiviziunii specializate sau conducătorul autorității publice desemnează un ofițer de investigații în calitate de”.

12. La articolul 11:

alineatul (1):

litera b), cuvintele „să întreprindă” se substituie cu cuvintele „să efectueze”, iar cuvintele „apărării drepturilor și libertăților omului, protecției tuturor formelor de proprietate ocrotite de lege pentru asigurarea securității statului și a ordinii publice” se substituie cu cuvintele „realizării sarcinilor activității speciale de investigații”;

litera c) va avea următorul cuprins:

„c) să execute indicațiile scrise ale conducătorului subdiviziunii specializate, ordonanțele procurorului și încheierile instanței de judecată;”;

litera f), cuvântul „măsurii” se substituie cu cuvântul „activității”;

litera g), semnul de punctuație „,” se substituie cu semnul de punctuație „;”;
se completează cu litera h) cu următorul cuprins:
„h) alte obligații prevăzute de prezenta lege.”.

13. La articolul 12:

alineatul (1):

litera c), după cuvintele „să utilizeze” se completează cu cuvântul „gratuit”,
iar după cuvintele „sistemele informaționale” se completează cu cuvintele „și
băncile de date ~~de stat~~”;

litera e), semnul de punctuație „,” se substituie cu semnul de punctuație „;”;
se completează cu litera f) cu următorul cuprins:

„f) să utilizeze mijloace financiare destinate finanțării activității speciale de
investigații.”;

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Ofițerul de investigații are dreptul să refuze sau să renunțe efectuarea
măsurilor speciale de investigații dacă există circumstanțe reale ce pun în pericol
viața și/sau sănătatea sa ori a altor persoane. Refuzul sau renunțarea efectuării se
comunică conducătorului subdiviziunii specializate.”.

14. La articolul 14:

litera b), cuvintele „sau conduce” se exclud, iar cuvintele „proces penal” se
substituie cu cuvintele „dosar special”;

litera d), după cuvântul „contestațiile” se completează cu cuvintele „sau
plîngerile persoanelor”, iar semnul de punctuație „;” se substituie cu semnul de
punctuație „,”;

literele e) și f) se abrogă.

15. La articolul 15:

alineatul (3) se abrogă;

alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) Se interzice antrenarea în activitatea specială de investigații, în calitate
de colaboratori confidențiali în bază de acord scris, a deputaților, judecătorilor,
procurorilor, ofițerilor de urmărire penală și avocaților.”;

se completează cu alineatul (8) cu următorul cuprins:

„(8) Organizarea activității cu colaboratorii confidențiali, precum și
asigurarea financiară a activității speciale de investigații sunt stabilite prin acte
departamentale interne.”.

16. La articolul 16 alineatul (1), după textul „să acorde asistență

Commented [Author37]: Ofițerii de investigații nu pot utiliza gratuit sistemele informaționale și băncile de date care aparțin cu drept de proprietate privată persoanelor fizice sau juridice. Mai mult ca atât, pentru accesul la unele tipuri de informații conținute în asemenea sisteme sau baze de date este necesară autorizarea judecătorului de instrucție sau a procurorului.

~~subdiviziunilor specializate să pună imediat la dispoziția acestora informațiile solicitate,~~ se completează cu textul „~~să acorde acces direct și gratuit la sistemele informaționale și băncile de date administrate în condițiile legii,~~”, iar cuvîntul „măsurilor” se substituie cu cuvintele „sarcinilor activității”.

~~alineatul (2), cuvintele „echipamentele și” se exclud.~~

17. La articolul 17 alineatul (1), cuvîntul „colaboratorilor” se substituie cu cuvîntul „angajaților”.

18. În capitolul III, titlul secțiunii 1 va avea următorul cuprins:

„Secțiunea 1

Disponerea, autorizarea, efectuarea, prelungirea, încetarea și consemnarea măsurilor speciale de investigații”.

19. Articolul 18 se abrogă.

20. Articolul 19 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 19.** Temeiurile pentru disponerea și efectuarea măsurilor speciale de investigații

(1) ~~Temeiurile pentru disponerea și efectuarea măsurilor speciale de investigații sunt:~~

1) circumstanțele:

~~a) neclare privind existența faptului infracțiunii grave, deosebit de grave sau excepțional de grave;~~

b) ce pun în pericol securitatea ofițerului de investigații sau a membrilor familiei acestuia;

c) ce pun în pericol securitatea investigatorului sub acoperire sau a colaboratorului confidențial ori a membrilor familiilor acestora;

d) ce pun în pericol siguranța în locurile de detenție;

2) amenințările ce constituie pericol deosebit pentru securitatea statului;

3) informațiile, devenite cunoscute, privind:

a) persoanelor care se sustrag de la urmărirea penală sau de la judecată, se ascund de organul de urmărire penală sau de instanța de judecată, se eschivează de la executarea pedepsei sau au evadat din locurile de detenție;

b) persoanelor care sunt dispărute fără urmă sau cadavrele neidentificate;

~~4) interpelările organizațiilor internaționale și ale autorităților de drept ale altor state, în conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;~~

5) evaluarea integrității instituționale;

Commented [Author38]: Ofițerii de investigații nu pot avea acces direct și/sau utiliza gratuit sistemele informaționale și băncile de date care aparțin cu drept de proprietate privată persoanelor fizice sau juridice. Mai mult ca atât, pentru accesul la unele tipuri de informații conținute în asemenea sisteme sau baze de date este necesară autorizarea judecătorului de instrucție sau a procurorului.

Commented [IA39]: Finanțarea activității speciale de investigații se face din bugetul de stat, pentru formarea căruia persoanele fizice și juridice achită impozite și taxe. Impunerea asupra prestatorilor de comunicații electronice a obligației de a finanța direct activitatea specială de investigații, prin procurarea echipamentelor necesare în acest scop, echivalează cu o confiscare a proprietății legale obținute a acestor prestatori, lucru interzis prin art. 1 din protocolul 1 la CEDO, Constituție și acordurile internaționale privind protejarea reciprocă a investițiilor, la care RM este parte.

Commented [Author40]: Aplicarea unor asemenea măsuri, în special ce țin de interceptarea comunicărilor și colectarea informației de la furnizorii de comunicații electronice, în afara urmării penale, inclusiv pentru activități ce țin de testul de integritate profesională, ridică mari semne de întrebare privind constituționalitatea acestor norme. Potrivit Hotărârilor CEDO și Hotărârilor Curții de Justiție a Uniunii Europene, asemenea acțiuni reprezintă o ingerință gravă asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei, iar conform Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale și art. 54 din Constituție, asemenea ingerință trebuie să fie limitată la strictul necesar, adică circumstanțele în care se poate dispune asemenea măsură trebuie să justifice o ingerință de asemenea amploare.

Commented [Author41]: Asemenea normă lipsește de sens limitările prevăzute de CPP (efectuarea măsurilor numai în cadrul urmării penale), creând premise pentru abuzuri. În special, această normă ar permite aplicarea arbitrară a măsurilor speciale de investigații, inclusiv interceptarea comunicărilor și colectarea de informații de la furnizorii de comunicații electronice, în afara procesului penal și urmării penale.

Mai mult ca atât, tot ce ce ține de combaterea criminalității trebuie să fie expus în CPP, dar nu în aceasta lege care se referă doar la măsurile efectuate în afara procesului penal.

Commented [Author42]: Asemenea interpelări se execută conform cap. IX din CPP.

6) asigurarea protecției martorilor și a altor participanți la procesul penal.

~~(2) Măsurile speciale de investigații efectuate în temeiul alin. (1) pct. 1) și 2) încetează din momentul când din rezultatele acestora reiese că se pregătește, se săvârșește sau a fost săvârșită o infracțiune, urmînd a se proceda în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală.~~

(3) Măsurile speciale de investigații se dispun și se efectuează în cazul în care sunt întrunite cumulativ următoarele condiții:

- a) realizarea sarcinilor prezentei legi este imposibilă pe altă cale;
- b) ingerința este proporțională cu restrîngerea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului;
- c) se urmărește realizarea sarcinilor prezentei legi ~~un scop legitim.~~

21. Articolul 20 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 20.** Procedura autorizării măsurilor speciale de investigații

(1) Măsurile speciale de investigații specificate la art. 27 alin. (1) pct. 1) se autorizează de către judecătorul de instrucție, cu excepția situației în care efectuarea lor s-a dispus în temeiul prevăzut la art. 19 alin. (1) pct. 2), în acest caz acestea se autorizează de către judecătorul din cadrul Curții de Apel, potrivit competenței teritoriale prevăzute în Codul de procedură penală.

(2) Procedura de autorizare a măsurilor speciale de investigații specificate la art. 27 alin. (1) pct. 1) se reglementează conform procedurii stabilite în Codul de procedură penală, care se aplică în modul corespunzător, și potrivit prevederilor prezentei legi.

(3) Măsurile speciale de investigații prevăzute de art. 27 alin. (1) pct. 1) se autorizează la demersul motivat al procurorului, iar cele prevăzute de art. 27 alin. (1) pct. 2) se autorizează la demersul motivat al conducătorului subdiviziunii specializate. La demers se anexează ordonanța privind dispunerea efectuării măsurii speciale de investigații emise de către ofițerul de investigații și materialele ce confirmă necesitatea efectuării măsurii. În ordonanță se va indica:

- a) data și locul întocmirii;
- b) numele și prenumele persoanei care o întocmește;
- c) măsura concretă autorizarea căreia se solicită;
- d) temeiul efectuării măsurii speciale de investigații și argumentele ce justifică invocarea temeiului prin prisma condițiilor prevăzute la art. 19 alin. (3);
- f) ofițerul responsabil de efectuarea măsurii;
- g) perioada pentru care se solicită autorizarea efectuării măsurii;
- h) identitatea atribuită investigatorului sub acoperire, precum și activitățile pe care acesta le va desfășura;
- i) numele, prenumele, numărul de identificare al persoanei sau datele de

Commented [Author43]: Asemenea normă lipsește de sens limitările prevăzute de CPP (efectuarea măsurilor numai în cadrul urmăririi penale), creând premise pentru abuzuri. În special, această normă ar permite aplicarea arbitrară a măsurilor speciale de investigații, inclusiv interceptarea comunicărilor și colectarea de informații de la furnizorii de comunicații electronice, în afara procesului penal și urmăririi penale.

Commented [IA44]: Măsurile speciale de investigații, inclusiv interceptarea comunicărilor și colectarea de informații de la furnizorii de comunicații electronice, nu pot urmări oricare scop legitim, ci doar realizarea sarcinilor prezentei legi.

identificare ale obiectului supus măsurii speciale de investigații, dacă sunt cunoscute.

(4) Măsurile speciale de investigații prevăzute la art. 27 alin. (1) pct. 3) se autorizează, prin rezoluție, de către conducătorul subdiviziunii specializate, în baza ordonanței ofițerului de investigații, care va conține elementele prevăzute la alin. (3).

(5) Măsura specială de investigații se dispune pe o perioadă de 30 de zile, cu calcularea termenului din momentul autorizării, cu posibilitatea de a fi, în același mod, prelungită motivat până la 180 zile cumulativ, cu excepțiile stabilite de prezenta lege.

(6) Fiecare prelungire a duratei măsurii speciale de investigații nu poate depăși 30 de zile. Măsurile speciale de investigații prevăzute la art. 27 alin. (1) pct. 1) se prelungesc de către judecătorul care a autorizat măsura, iar în lipsa acestuia de către un judecător din instanța de judecată competentă desemnat aleatoriu.

(7) Dacă termenul pentru care s-a dispus efectuarea măsurii speciale de investigații a fost prelungit până la 180 zile cumulativ, este interzisă autorizarea repetată a măsurii speciale de investigații pe același temei și în privința aceluiași subiect, cu excepția apariției circumstanțelor noi sau recent descoperite, căutării persoanelor învinuite/inculpate sau condamnate care se ascund de organul de urmărire penală sau de instanța de judecată ori se eschivează de la executarea pedepsei privative de libertate, căutării deținuților evadați, utilizării investigatorilor sub acoperire, precum și în cazul investigării amenințărilor ce constituie pericol deosebit pentru securitatea statului.

(8) Măsurile speciale de investigații autorizate trebuie să înceapă la data indicată în actul de dispunere sau cel firziu la data expirării termenului pentru care a fost autorizată.

(9) Ofițerul de investigații care a efectuat măsura specială de investigații, în termen de o lună de la data autorizării măsurii sau în termenul stabilit în actul de dispunere, va informa, printr-un raport, procurorul sau, după caz, conducătorul subdiviziunii specializate care a autorizat măsura specială de investigații despre rezultatele obținute, iar în caz de necesitate va solicita prelungirea acesteia.

(10) Dacă, în cadrul examinării raportului, procurorul sau conducătorul subdiviziunii specializate constată că nu sunt respectate condițiile de efectuare a măsurii speciale de investigații sau prin măsura respectivă se încalcă disproporționat ori în mod vădit drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanelor, acesta dispune încetarea efectuării măsurii.

(11) Procurorul sau, după caz, conducătorul subdiviziunii specializate, la solicitarea ofițerului de investigații, încetează efectuarea măsurii speciale de investigații înainte de expirarea termenului pentru care efectuarea acesteia a fost autorizată imediat ce au dispărut temeiurile și/sau motivele ce au justificat

autorizarea efectuării ei ~~„sau dacă din rezultatele acesteia reiese că se pregătește, se săvîșește sau a fost săvîșită o infracțiune, urmînd a se proceda în conformitate cu dispozițiile Codului de procedură penală.”.~~

22. La articolul 21:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) În scopul colectării și sistematizării informațiilor, verificării și aprecierii rezultatelor activității speciale de investigații, precum și adoptării în baza lor a deciziilor corespunzătoare, se inițiază și se țin dosare speciale în care se anexează toate materialele acumulate. Inițierea și ținerea dosarului special este supusă înregistrării obligatorii.”;

alineatul (3), după cuvintele „modul de” se completează cu textul „inițiere, ținere.”;

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Dosarele speciale care conțin informații atribuite la secret de stat se gestionează și se nimicesc conform procedurii stabilite în Legea cu privire la secretul de stat.”;

alineatul (5) se abrogă;

se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins:

„(6) Rezultatele efectuării măsurilor speciale de investigații ~~obținute în privința persoanelor~~ se păstrează în dosarul special și se nimicesc odată cu acesta.”.

23. La articolul 22:

alineatul (1):

textul „Ofițerul de investigații care efectuează măsura specială de investigații întocmește un proces-verbal pentru fiecare măsură autorizată de judecătorul de instrucție sau de procuror, în care consemnează.” se substituie cu textul „După finalizarea efectuării măsurii speciale de investigații sau, în caz de necesitate, pe parcursul realizării ei, ofițerul de investigații desemnat pentru efectuarea acesteia întocmește un proces-verbal în care consemnează.”;

litera c) se completează la sfîrșit cu cuvintele „sau a datelor persoanelor, identitatea cărora constituie secret de stat”;

litera e), textul „condițiile și modalitățile de aplicare a acestora,” se exclude;

alineatul (2), după cuvîntul „investigații” se completează cu textul „și, după caz, stenograma fonogramelor”;

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) La finalizarea efectuării măsurii speciale de investigații sau la solicitarea judecătorului/procurorului care a autorizat măsura, ofițerul de investigații transmite, în termen de cel mult 10 zile, procesul-verbal persoanei care a autorizat măsura, la

Commented [Author45]: Asemenea normă lipsește de sens limitările prevăzute de CPP (efectuarea măsurilor numai în cadrul urmăririi penale), creînd premise pentru abuzuri. În special, această normă ar permite aplicarea arbitrară a măsurilor speciale de investigații, inclusiv interceptarea comunicărilor și colectarea de informații de la furnizorii de comunicații electronice, în afara procesului penal și urmăririi penale.

care se anexează toate materialele acumulate în cadrul efectuării acesteia.”.

alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) În cazul în care se constată că măsura specială de investigații s-a efectuat cu încălcarea vădită a drepturilor și libertăților omului sau că ofițerul de investigații a acționat cu depășirea prevederilor încheierii/ordonanței de autorizare, judecătorul/procurorul declară nule rezultatele măsurii efectuate și dispune, prin încheiere/ordonanță, nimicirea acestora. Încheierea/ordonanța poate fi contestată la instanța ierarhic superioară, respectiv, procurorul ierarhic superior. Nimicirea rezultatelor ce au fost declarate nule se realizează în termen de 3 luni după expirarea termenului de contestare a încheierii/ordonanței sau dacă a fost menținută prin ordonanța procurorului ierarhic superior sau încheierea instanței ierarhic superioare.”;

alineatele (6)–(8) se abrogă;

se completează cu alineatele (9)–(14) cu următorul cuprins:

„(9) ~~În cazul în care se constată legalitatea efectuării măsurii speciale de investigații, procurorul informează în termen de 3 zile din momentul emiterii încheierii/ordonanței privind legalitatea măsurii speciale de investigații persoana care a fost supusă măsurii. În termen de 10 zile de la finalizarea măsurii speciale de investigații prevăzute la art.18 alin. (1) pct. 1) și 2), procurorul informează persoana supusă acesteia despre efectuarea măsurii respective.~~ Materialele ce confirmă informarea persoanei se anexează la dosarul special.

(10) Persoana supusă măsurii speciale de investigații, ~~în termen de 10 zile din momentul informării prevăzute la alin. (9),~~ are dreptul să ia cunoștință de procesul-verbal privind efectuarea măsurii speciale de investigații și de încheierea/ordonanța prin care s-a constatat legalitatea măsurii efectuate. ~~După finalizarea măsurilor speciale de investigații prevăzute la art. 27 alin. (1) pct. 1) și 2) procurorul informează persoana supusă acesteia în termen de 10 zile. După momentul informării, persoana supusă măsurii speciale de investigații are dreptul să ia cunoștință cu procesul-verbal privind efectuarea măsurii speciale de investigații.~~

(11) Informarea persoanei nu se va face dacă există motive întemeiate de a considera că acest fapt ar putea constitui ~~un risc sporit pentru viața sau sănătatea persoanei, dacă rezultatele măsurii speciale de investigații impun începerea unui proces penal, constituie~~ pericol deosebit pentru securitatea statului sau ar aduce prejudicii scopului pentru care au fost efectuate măsurile speciale de investigații.

(12) Ofițerul de investigații care gestionează dosarul special întocmește un raport despre existența temeiurilor menționate la alin. (11), în care aceste temeiuri sunt expuse detaliat, și îl prezintă spre aprobare conducătorului subdiviziunii specializate care ulterior îl transmite procurorului, ~~înainte de expirarea termenului de informare.~~

Commented [IA46]: Asemenea informare trebuie să aibă loc și în cazul în care măsura a fost efectuată ilegal.

Commented [Author47]: Limitarea termenului în care persoana supusă măsurii poate lua cunoștință de materialele respective este abuzivă.

Commented [Author48]: Mutat la alineatul precedent.

Commented [Author49]: Informația despre efectuarea unei măsurii nu poate dăuna persoana vizată de această măsură, iar faptul că se pornește un proces penal nu este un temei rezonabil pentru ascunderea acestei informații de la persoana vizată.

(13) Procurorul, la examinarea raportului, constată lipsa sau prezența temeiurilor privind neinformarea persoanei, stabilește dacă aceste temeiuri au caracter permanent sau provizoriu și, după caz, admite sau refuză autorizarea neinformării persoanei prin ordonanță. În dependență de caracterul permanent sau provizoriu al temeiurilor de neinformare, procurorul, poate autoriza neinformarea pentru o perioadă de timp determinată, autoritatea care a inițiat măsura fiind obligată, la expirarea perioadei respective, să reevalueze temeiurile de neinformare și să întreprindă acțiunile necesare, în conformitate cu prevederile prezentului articol. Refuzul de a autoriza neinformarea poate fi contestat de către conducătorul subdiviziunii specializate la procurorul ierarhic superior.

(14) Ordonanța procurorului privind autorizarea neinformării, precum și raportul aprobat se anexează la dosarul special.”.

24. Articolul 23 se abrogă.

25. Articolul 24 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 24.** Utilizarea rezultatelor măsurilor speciale de investigații

(1) Rezultatele măsurilor speciale de investigații pot servi drept temei pentru:

a) sesizarea organului de urmărire penală sau procurorul conform Codului de procedură penală, în cazul în care ofițerul de investigații constată o bănuială rezonabilă cu privire la săvârșirea sau la pregătirea unei infracțiuni;

b) efectuarea altor măsuri speciale de investigații în scopul realizării sarcinilor prezentei legi;

~~c) schimb de informații cu alte autorități, cu organele de drept ai statelor străine, organizațiilor internaționale și agențiilor Uniunii Europene în cazurile prevăzute de convențiile internaționale și de alte acte legale ale RM;~~

d) inițierii unei anchete de serviciu în privința subiectului investigațiilor, în cazul constatării unor abateri de ordin disciplinar.

(2) Informațiile despre forțele, mijloacele, sursele, identitatea colaboratorii confidențiali sau datele persoanelor identitatea cărora constituie secret de stat și informațiile despre structura cantitativă și personală a acestor participanți, tehnica specială, planurile privind organizarea și tactica desfășurării efectuării măsurilor speciale de investigații, care constituie secret de stat, poate fi desecretizată numai în conformitate cu legislația în vigoare.

(3) Utilizarea rezultatelor unei măsuri speciale de investigații specificate la art. 27 alin. (1) pct. 1) și 2) din cadrul unui dosar special în cadrul altui dosar special se efectuează doar cu autorizarea procurorului/judecătorului care a autorizat inițial măsura, iar în lipsa acestuia, de către un judecător/procuror desemnat aleatoriu.”.

Commented [Author50]: Se face conform CPP.

26. Articolul 25 se abrogă.

27. La articolul 26:

în titlu, cuvintele „efectuate în afara urmăririi penale” se exclud;

alineatul (1):

se completează la început cu textul „Încheierea judecătorului”, cuvintele „autorizată măsura specială” se substituie cu cuvintele „admisă sau respinsă autorizarea efectuării măsurii speciale”, textul „sau prin care s-a constatat legalitatea efectuării ei” se exclude, iar după cuvintele „se contestă la” se completează cu textul „instanța ierarhic superioară”;

litera a), cuvintele „ofițerul de investigații” se substituie cu textul „conducătorul subdiviziunii specializate/procurorul”, iar textul „și/sau care a efectuat măsura specială de investigații” se exclude;

alineatul (2):

după cuvintele „să atace” se completează cu textul „încheierea”;

litera a), după cuvântul „refuzul” se completează cu textul „judecătorului”;

litera b) se abrogă;

alineatul (3), după cuvântul „adreasează” se completează cu textul „instanței ierarhic superioare”, după cuvintele „cunoștință a” se completează cu textul „încheierii”, după cuvintele „depune direct acestuia sau” se completează cu textul „judecătorului”, după cuvintele „a fost depusă” se completează cu textul „judecătorului”, iar după cuvintele „să o înainteze” se completează cu textul „instanței ierarhic superioare”;

alineatul (4), cuvintele „ofițerul de investigații sau” se exclud, iar după cuvintele „va pune la dispoziția” se completează cu textul „instanței ierarhic superioare”;

alineatul (5):

se completează la început cu textul „Instanța ierarhic superioară”;

litera a), după cuvântul „anularea” se completează cu textul „încheierii judecătorului”;

litera b), după cuvântul „menținerea” se completează cu textul „încheierii”;

alineatul (6) se completează la început cu textul „Încheierea instanței ierarhic superioare”;

alineatul (7) se abrogă.

28. În capitolul III, secțiunea a 2-a va avea următorul cuprins:

**„Secțiunea a 2-a
Măsurile speciale de investigații**

Articolul 27. Măsurile speciale de investigații

(1) Pentru realizarea sarcinilor prevăzute de prezenta lege pot fi dispuse și efectuate următoarele măsuri speciale de investigații:

1) cu autorizarea judecătorului la demersul procurorului:

a) supravegherea tehnică;

b) interceptarea și înregistrarea comunicărilor și/sau imaginilor;

c) reținerea, cercetarea, predarea, percheziționarea sau ridicarea trimiterilor poștale;

d) monitorizarea sau controlul tranzacțiilor financiare și/sau accesul la informațiile financiare;

e) colectarea de informații de la furnizorii de servicii de comunicații electronice;

f) accesarea, interceptarea și înregistrarea datelor informatice;

2) cu autorizarea procurorului la demersul conducătorului subdiviziunii specializate:

a) identificarea abonatului, proprietarului sau utilizatorului unui sistem de comunicații electronice ori al unui punct de acces la un sistem informatic;

b) achiziția de control;

c) investigația sub acoperire;

d) colectarea mostrelor pentru cercetarea comparată;

e) cercetarea obiectelor și documentelor;

3) cu autorizarea conducătorului subdiviziunii specializate la demersul ofițerului de investigații:

a) urmărirea vizuală;

b) culegerea de informații.

(2) Lista măsurilor specificate la alin. (1) este exhaustivă și poate fi modificată sau completată doar prin lege.

(3) Măsurile prevăzute la alin. (1) pct. 1) se efectuează numai în cazul:

a) amenințării care reprezintă pericol deosebit pentru securitatea statului;

b) căutării persoanelor care se sustrag de la urmărirea penală sau de la judecată, se ascund de organul de urmărire penală sau de instanța de judecată, se eschivează de la executarea pedepsei sau au evadat din locurile de detenție;

c) asigurării protecției martorilor și a altor participanți la procesul penal.

(4) Pe lângă măsurile prevăzute la alin. (1) pct. 2) și 3), în cadrul testului de integritate profesională pot fi efectuate, prin derogare de la prevederile alin. (3), și măsurile prevăzute la alin. (1) pct. 1) lit. a) și e).

(5) Organizarea și tactica efectuării măsurilor speciale de investigații, regulile cu privire la gestionarea, păstrarea și distrugerea materialelor obținute, măsurile de asigurare a integrității și a confidențialității acestora, confecționarea și folosirea

Commented [Author51]:

Commented [Author52]: Aplicarea unor asemenea măsuri, în special ce ține de interceptarea comunicărilor și colectarea informației de la furnizorii de comunicații electronice, în afara urmăririi penale, ridică mari semne de întrebare privind constituționalitatea acestor norme. Potrivit Hotărârilor CEDO și Hotărârilor Curții de Justiție a Uniunii Europene, asemenea acțiuni reprezintă o ingerință gravă asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei, iar conform Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale și art. 54 din Constituție, asemenea ingerință trebuie să fie limitată la strictul necesar, adică circumstanțele în care se poate dispune asemenea măsură trebuie să justifice o ingerință de asemenea amploare.

Commented [Author53]: Aplicarea unor asemenea măsuri, în special ce ține de interceptarea comunicărilor și colectarea informației de la furnizorii de comunicații electronice, în afara urmăririi penale, inclusiv pentru activități ce țin de testul de integritate profesională, ridică mari semne de întrebare privind constituționalitatea acestor norme. Potrivit Hotărârilor CEDO și Hotărârilor Curții de Justiție a Uniunii Europene, asemenea acțiuni reprezintă o ingerință gravă asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei, iar conform Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale și art. 54 din Constituție, asemenea ingerință trebuie să fie limitată la strictul necesar, adică circumstanțele în care se poate dispune asemenea măsură trebuie să justifice o ingerință de asemenea amploare.

Commented [Author54]: Aplicarea unor asemenea măsuri, în special ce ține de colectarea informației de la furnizorii de comunicații electronice, în afara urmăririi penale, pentru activități ce țin de testul de integritate profesională, ridică mari semne de întrebare privind constituționalitatea acestor norme. Potrivit Hotărârilor CEDO și Hotărârilor Curții de Justiție a Uniunii Europene, asemenea acțiuni reprezintă o ingerință gravă asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei, iar conform Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale și art. 54 din Constituție, asemenea ingerință trebuie să fie limitată la strictul necesar, adică circumstanțele în care se poate dispune asemenea măsură trebuie să justifice o ingerință de asemenea amploare.

actelor de codificare la efectuarea măsurilor speciale de investigații sunt stabilite printr-un regulament comun al autorităților publice în cadrul cărora sunt constituite subdiviziuni specializate care efectuează activitate specială de investigații coordonată cu Procuratura Generală.

(6) În procesul de efectuare a măsurilor speciale de investigații, în condițiile prezentei legi, se face uz de sisteme informaționale și bănci de date, aparate de înregistrare foto, video și audio, de alte mijloace tehnice, inclusiv de mijloace tehnice speciale pentru obținerea în secret a informațiilor, incluse în Clasificatorul aprobat în conformitate cu alin. (7) din prezentul articol.

(7) Clasificatorul mijloacelor tehnice speciale pentru obținerea în secret a informațiilor în activitatea specială de investigații, precum și regulamentul cu privire la importul, exportul, proiectarea, producerea și comercializarea unor astfel de mijloace se aprobă de către Guvernul Republicii Moldova.

(8) Activitățile de import, export, proiectare, producere și comercializare a mijloacelor tehnice speciale pentru obținerea în secret a informațiilor în activitatea specială de investigații se desfășurează doar cu avizul subiecților activității speciale de investigații pentru necesitățile cărora sînt desfășurate activitățile respective.

(9) Achiziționarea mijloacelor tehnice speciale pentru obținerea în secret a informațiilor în activitatea specială de investigații se efectuează fără desfășurarea procedurii de achiziții publice.

(10) Se interzice utilizarea mijloacelor tehnice speciale pentru obținerea în secret a informațiilor în activitatea specială de investigații de către persoanele fizice sau juridice neîmputernicite în acest sens prin lege.

(11) Alineatele (6)-(10) din prezentul articol nu aduc atingere activităților de import, export, proiectare, producere și comercializare a mijloacelor tehnice speciale pentru obținerea informațiilor în alte scopuri legitime decât activitatea specială de investigații, cu respectarea legislației în domeniul protecției datelor cu caracter personal.

Articolul 28. Supravegherea tehnică

(1) Supravegherea tehnică reprezintă utilizarea mijloacelor tehnice pentru relevarea și fixarea cronologică a acțiunilor/inacțiunilor, poziționărilor, mișcărilor și contactelor (legăturilor) persoanelor, supravegherea imobilelor, urmărirea și localizarea mijloacelor de transport și a altor obiecte.

(2) Supravegherea tehnică se efectuează doar în condiții ce exclud violarea de domiciliu.

Articolul 28¹. Interceptarea și înregistrarea comunicărilor și/sau imaginilor

(1) Interceptarea comunicărilor și/sau imaginilor presupune folosirea unor

Commented [Author55]: Acest alineat ar trebui exclus, deoarece acest aspect trebuie tratat în regulamentul prevăzut la alin. (7).

Commented [Author56]: Acest alineat ar trebui exclus, deoarece acest aspect trebuie tratat în regulamentul prevăzut la alin. (7). În plus, asemenea scutire ar putea conduce la abuzuri și irrosirea banului public.

Commented [IA57]: Aceste norme nu trebuie să împiedice activitatea legitimă, cum ar fi cea de comercializare a mijloacelor tehnice speciale pentru obținerea informațiilor în activitatea de întreprinzător sau în scopuri personale, de exemplu, GPS tracker pentru gestionarea parcului auto, aplicațiile de localizare a echipamentului (pentru localizarea minorilor de către părinți).

mijloace tehnice prin intermediul cărora se poate afla conținutul informațiilor audio sau video, transmise între două sau mai multe persoane, iar înregistrarea acestora presupune stocarea informațiilor obținute în urma interceptării pe un suport tehnic.

(2) Asigurarea tehnică a interceptării comunicărilor efectuate prin intermediul rețelelor de comunicații electronice, cu utilizarea unor mijloace tehnice speciale, conectate, în caz de necesitate, la echipamentul furnizorilor de rețele și/sau servicii de comunicații electronice se realizează de către autoritatea abilitată prin lege cu asemenea atribuții. Colaboratorii subdiviziunii din cadrul autorității abilitate prin lege, care asigură tehnic interceptarea și înregistrarea comunicărilor și/sau imaginilor, precum și persoanele care efectuează nemijlocit ascultarea și/sau vizualizarea înregistrărilor, ofițerul de investigații și procurorul sunt obligați să păstreze secretul comunicărilor, iar pentru încălcarea acestei obligații poartă răspundere penală conform art. 178 din Codul penal.

(3) Pentru asigurarea efectuării interceptării și înregistrării comunicărilor și/sau a imaginilor indicate la alin. (1), ofițerul de investigații prezintă organului abilitat prin lege copia ~~autentificată a~~ autorizației judecătorului autentificată de către judecătorul care l-a emis. Scrisoarea de însoțire a actului de autorizare va conține o mențiune privind prevenirea persoanei care va asigura tehnic efectuarea măsurii speciale de investigații despre răspunderea penală.

(4) Subdiviziunea tehnică din cadrul autorității abilitate prin lege să asigure interceptarea comunicărilor efectuate prin intermediul rețelelor de comunicații electronice, transmite semnalul comunicărilor interceptate și alte informații autorității indicate în actul de autorizare, în regim de timp real, fără a efectua înregistrarea acestora.

(5) Stenograma comunicărilor constituie reproducerea integrală, în formă scrisă, pe suport de hârtie, a comunicărilor interceptate și înregistrate care au importanță pentru investigație. În stenograma comunicărilor se indică data, ora și durata comunicării, numele persoanelor, dacă sunt cunoscute, ale căror comunicări sunt stenografiate, precum și alte date. Se interzice stenografierea comunicărilor dintre avocat și persoana pe care o apără. Fiecare pagină a procesului-verbal de interceptare și a stenogramei se semnează de către persoana care le-a întocmit. La procesul-verbal se anexează în original suportul pe care au fost înregistrate comunicările interceptate, făcându-se mențiune despre împachetarea și sigilarea acestuia.

Articolul 28². Reținerea, cercetarea, predarea, percheziționarea sau ridicarea trimiterilor poștale

(1) Pot fi reținute, cercetate, predate, percheziționate sau ridicate următoarele trimiteri poștale: scrisori de orice gen, telegrame, radiograme, banderole, colete

Commented [Author58]: Copia de pe documentele prezentate persoanei care asigură tehnic efectuarea măsurii speciale de investigații trebuie să fie autentificate de persoana care le-a emis, pentru a preveni abuzurile.

poștale, containere poștale, mandate poștale.

(2) Ordonanța privind dispunerea efectuării prezentei măsuri speciale de investigații, pe lângă elementele prevăzute la art. 20, va mai conține: motivele dispunerii reținerii, cercetării, predării, percheziționării sau ridicării trimiterilor poștale, denumirea instituției poștale în sarcina căreia se atribuie obligația de a reține trimerile poștale, numele și prenumele persoanei sau persoanelor ale căror trimeri poștale trebuie să fie reținute, adresa exactă a acestor persoane, genul de trimeri poștale care se rețin, se cercetează, se predau, se percheziționează sau se ridică.

(3) Actul de autorizare a reținerii, cercetării, predării, percheziționării sau ridicării trimiterilor poștale se transmite șefului instituției poștale, pentru care executarea este obligatorie.

(4) Șeful instituției poștale comunică imediat ofițerului de investigații despre reținerea trimiterilor poștale indicate în autorizație.

(5) Prezentându-se în instituția poștală, ofițerul de investigații aduce la cunoștință șefului acestei instituții, contra semnătură, autorizația privind examinarea și ridicarea trimiterilor poștale, deschide și examinează trimerile poștale.

(6) La descoperirea documentelor și obiectelor care au importanță pentru investigație, ofițerul de investigații le ridică sau face copii de pe acestea, prelevează mostre, execută mulaje sau tipare de urme. În lipsa unor asemenea documente și obiecte, ofițerul de investigații dispune înmînarea trimiterilor poștale examinate adresantului.

(7) În procesul-verbal de consemnare a rezultatelor examinării și ridicării trimiterilor poștale se indică de către cine, unde, cînd a fost examinată, ridicată trimeria poștală sau dispusă înmînarea acesteia adresantului, genul de trimerie poștală, precum și de pe care trimeri poștale au fost făcute copii, ce mijloace tehnice au fost utilizate și ce s-a depistat. Toți participanții și cei prezenți la această măsură sunt preveniți despre obligativitatea păstrării secretului corespondenței, nedivulgării informațiilor cu privire la investigațiile speciale, precum și despre răspunderea penală prevăzută la art. 178 din Codul penal. Aceasta se consemnează în procesul-verbal.

Articolul 28³. Monitorizarea sau controlul tranzacțiilor financiare și/sau accesul la informațiile financiare

Monitorizarea sau controlul tranzacțiilor financiare și/sau accesul la informațiile financiare reprezintă operațiunile prin care se asigură cunoașterea conținutului tranzacțiilor financiare efectuate prin intermediul instituțiilor financiare sau al altor instituții competente ori obținerea de la instituțiile respective a înscrisurilor sau informațiilor aflate în posesia acestora referitoare la depunerile, conturile sau tranzacțiile unei persoane.

Articolul 29. Colectarea de informații altele decât conținutul comunicărilor și/sau imaginile, de la furnizorii de servicii de comunicații electronice

(1) Colectarea de informații altele decât conținutul comunicărilor și/sau imaginile, de la furnizorii de servicii de comunicații electronice constă în colectarea de informații privind transportul semnalelor prin rețelele de comunicații electronice (telefonie, fax, paging, sistem informatic, radio și alte canale), fixarea secretă a informațiilor transmise sau primite prin intermediul rețelelor de comunicații electronice de către persoanele supuse măsurii speciale de investigații, precum și obținerea de la furnizorii de servicii de comunicații electronice a informațiilor deținute despre utilizatorii serviciilor de comunicații electronice și despre serviciile de comunicații electronice prestate acestora utilizatorilor, la care se atribuie:

- 1) posesorii numerelor de telefon sau utilizatorii adreselor IP;
- 2) numerele de telefon înregistrate pe numele unei persoane;
- 3) serviciile de comunicații electronice prestate utilizatorului;

4) sursa de comunicații (numărul de telefon al apelantului/abonatului sau adresa IP alocată sursei în momentul comunicației utilizatorului, numele, prenumele și domiciliul ori denumirea și sediul abonatului sau utilizatorului respectiv);

5) destinația comunicației (numărul de telefon al apelatului/abonatului sau numărul de telefon la care apelul a fost rutat sau redirecționat), adresa IP alocată destinației în momentul comunicației la destinației, numele, prenumele și domiciliul ori denumirea și sediul abonatului sau utilizatorului respectiv);

6) tipul, data, ora și durata comunicației, inclusiv pentru tentativele de apel eșuate în cazul în care un apel telefonic a fost conectat cu succes, dar nu a primit răspuns, sau a avut loc o intervenție a sistemului de gestionare a rețelei;

7) identificatorul internațional al echipamentului de comunicații mobile (IMEI) al posesorului/utilizatorului sau identificatorul altui echipament utilizat pentru comunicație (IMEI, Cell ID etc.), precum și în cazul unui serviciu anonim preplătit, data și ora primei activări a serviciului și identitatea locației (identificator de celulă) de la care a fost activat serviciul;

8) locul aflării echipamentului (adresa de instalare a conexiunii fixe (de prestare a serviciilor fixe)locul amplasării echipamentului terminal la momentul comunicației, identitatea locației (identificator de celulă) la începerea comunicației mobile și locația geografică a stației de radiocomunicații(celulei).

(2) Actul de autorizare a măsurii speciale de investigații se transmite furnizorului de servicii de comunicații electronice în formă de document electronic semnat cu semnătură electronică avansată calificată la adresa electronică dedicată

Commented [Author59]: Se propune divizarea acestui articol în două articole separate: unul pentru traficul telefonic și altul pentru traficul informatic, deoarece termenul de păstrare a acestor date este diferit (1 an pentru traffic telefonic și 6 luni pentru traffic informatic) și, în practică, organele de drept copie articolul integral în solicitări, chiar dacă nu au nevoie de toate informațiile prevăzute de acesta. În același timp, informația despre traficul informatic este foarte voluminoasă și necesită un efort și o perioadă mult mai mare pentru executare, ceea ce întârzie executarea interpelărilor necesare și urgente.

Commented [Author60]: Dublează textul păstrat mai jos.

Commented [Author61]: Furnizorii nu se ocupă de asemenea activități.

Commented [Author62]: Se propune ca informația privind identitatea abonaților numerelor de telefon să fie eliberate conform art. 138 CPP și art. 27 alin. (1) pct. 2) din prezenta lege, cu autorizarea procurorului.

Commented [Author63]: Se propune ca informația privind identitatea abonaților numerelor de telefon să fie eliberate conform art. 138 CPP și art. 27 alin. (1) pct. 2) din prezenta lege, cu autorizarea procurorului.

Commented [IA64]: Dacă adresa IP este dinamică, pentru identificarea sursei sau destinației, este nevoie de informații despre timpul exact când a avut loc comunicația, precum și datele despre adresa IP de destinație, respective sursa, și portul de destinație, respective sursă.

Commented [Author65]: Clienții nu sunt obligați să comunice furnizorilor domiciliul, în special în cazul utilizatorilor mobili, ci doar adresa de facturare/corespondență. Utilizatorii de servicii fixe pot

Commented [Author66]: Această informație se prezintă în baza art. 138 CPP și art. 30 din prezenta lege, nu a prezentului articol. În practică, organele de drept solicită

Formatted: Space Before: 12 pt

Commented [NM67]: A se exclude adresa IP fiindca această se prezintă în baza art 138 CPP, iar dublarea prevederilor contravine tehnicii legislative și includerea

Commented [IA68]: Dacă adresa IP este dinamică, pentru identificarea sursei sau destinației, este nevoie de informații despre timpul exact când a avut loc comunicația, precum și

Commented [IA69]: Pentru apelurile care nu se conectează, este imposibilă prezentarea unei asemenea

Commented [IA70]: A se vedea art. 5(e)(2)(iv) din Directiva 2006/24/CE.

Commented [Author71]: În cazul serviciilor fixe, furnizorii pot comunica doar adresa la care este conectat utilizatorul.

Commented [IA72]: Furnizorii nu pot cunoaște exact locul aflării terminalului mobil în momentul începerii

Commented [IA73]: O celulă nu are o arie de acoperire definite sau stabile. Furnizorii pot oferi doar locația antenei.

acestui scop, comunicată de furnizor, sau în altă formă agreeată cu furnizorul. După recepționarea actului de autorizare a măsurii speciale de investigații, informațiile solicitate se prezintă de către furnizorul de servicii, în scris, inclusiv în formă de document electronic semnat cu semnătură electronică avansată calificată, într-un singur exemplar, fără păstrarea copiei (inclusiv în format electronic), în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 5 zile lucrătoare din momentul primirii autorizației. În cazul unui volum mare de informații solicitate sau necesității efectuării unor analize complexe pentru pregătirea informațiilor solicitate, termenul de prezentare a informațiilor nu va depăși 30 zile. În cazul în care există riscul pierderii informațiilor probatorii sau întârzierea pune în pericol imediat securitatea persoanelor informațiile sunt necesare de urgență, actul de autorizare a măsurii speciale de investigații va specifica că aceste informații solicitate se prezintă fără întârziere, inclusiv oral sau în format electronic, în termen de cel mult 5 ore târziu în următoarea zi lucrătoare, cu confirmarea lor ulterioară în scris. Informațiile solicitate se prezintă în formă de document electronic semnat cu semnătură electronică avansată calificată la adresa electronică de la care a fost primită solicitarea sau în altă formă agreeată cu solicitantul.

(3) Angajații responsabili ai furnizorului de servicii semnează un angajament de nedivulgare a informațiilor ce țin de efectuarea măsurii speciale de investigații, precum și a altor informații devenite cunoscute lor în rezultatul interacțiunii cu reprezentanții organelor de drept.

Articolul 29¹. Accesarea, interceptarea și înregistrarea datelor informatice

(1) Accesarea și/sau interceptarea datelor informatice constă în folosirea unor metode și/sau mijloace tehnice pentru obținerea datelor informatice stocate pe un suport tehnic, fără înștiințarea proprietarului sau utilizatorului acestuia și/sau pentru colectarea în timp real a datelor referitoare la traficul informatice asociate comunicărilor prin intermediul unui sistem informatic și/sau colectarea sau înregistrarea, în timp real, a datelor referitoare la conținut, asociate comunicațiilor respective, transmise prin intermediul unui sistem informatic, iar înregistrarea datelor informatice constă în stocarea informațiilor obținute în urma accesării, colectării în timp real și/sau interceptării pe un suport tehnic.

(2) Accesarea, interceptarea și înregistrarea datelor informatice se efectuează în condițiile prevăzute la art. 28¹ alin. (2)–(5), care se aplică în mod corespunzător.

Articolul 30. Identificarea abonatului, proprietarului sau utilizatorului unui sistem de comunicații electronice ori al unui punct de acces la un sistem informatic

(1) Identificarea abonatului, proprietarului sau utilizatorului unui sistem de

Commented [Author74]: Transmiterea interpelărilor în format electronic scurtează considerabil timpul de prezentare a informațiilor solicitate, deoarece corespondența respectivă nu este depusă la recepție împreună cu corespondența generală, dar ajunge direct la persoana responsabilă de pregătirea răspunsului la interpelări. În plus, se asigură confidențialitatea măsurii speciale de investigații. În Codul administrativ, au fost introduse recent modificări similare, odată cu Pachetul Digitalizare.

Commented [Author75]: În prezent, aceste norme se regăsesc într-o instrucțiune adoptată de organele de drept. Organele de drept fac abuz de norme, calificând interpelările ca fiind urgente. Ca rezultat, organele de drept, iar persoanele responsabile nu reușesc să răspundă la interpelările cu adevărat urgente. Prin urmare, se propune de a specifica exact care sunt cazurile în care informația se prezintă de urgență, cu obligarea organului de drept să motiveze asemenea interpelare.

Commented [Author76]: Acest serviciu este prestat de furnizorii organelor de drept în mod gratuit. Persoana sau persoanele care pregătesc răspunsurile la asemenea interpelări activează numai în zile lucrătoare. Dacă statul dorește ca furnizorii să angajeze persoane care să răspundă la asemenea interpelări 7/7 zile, 24/24 ore, atunci statul ar trebui să compenseze furnizorilor costurile prestării unor asemenea servicii.

Commented [Author77]: Noțiunea de date informatice este prea largă și include datele păstrate în orice calculator din țară. Legea nr. 20/2009 definește datele informatice drept „orice reprezentare de fapte, informații sau concepte sub o formă adecvată prelucrării într-un sistem informatic, inclusiv un program capabil să determine executarea unei funcții de către un sistem informatic”, iar sistemul informatic drept “orice dispozitiv izolat sau ansamblu de dispozitive interconectate ori aflate în legătură care asigură ori dintre care unul sau mai multe elemente asigură, prin executarea unui program, prelucrarea automată a datelor”. SIS, care este organul care este responsabil pentru asigurarea tehnică a interceptării, nu poate cere să se conecteze la toate calculatoarele din țară sau să se conecteze la ele, de exemplu, sisteme de plăți, sisteme de billing, programe contabile, etc.

De fapt, Convenția Consiliului Europei privind criminalitatea informatică, ratificată de RM în 2009, distinge 3 tipuri de măsuri speciale de investigații:

- Percheziția și sechestrarea datelor informatice stocate într-un sistem informatic (art. 19)
- Colectarea în timp real a datelor referitoare la trafic, asociate comunicațiilor, transmise prin intermediul unui sistem informatic (art. 20)
- Interceptarea datelor referitoare la conținut, asociate comunicațiilor respective, transmise prin intermediul unui sistem informatic (art. 21).

Prin urmare, obiectul (tipul de date informatice) fiecărei acțiuni prevăzute de acest articol trebuie definit strict, în conformitate cu Convenția nominalizată.

Conform Legii nr. 20/2009, datele referitoare la trafic sunt definite drept „orice date având legătură cu o comunicare ...

comunicații electronice ori al unui punct de acces la un sistem informatic constă în solicitarea de la un furnizor de servicii de comunicații electronice de a identifica abonatul, proprietarul sau utilizatorul înregistrat al unui sistem de comunicații electronice, inclusiv al unui număr de telefon sau al unei adrese Internet Protocol (IP) statice, al unui mijloc de comunicații electronice ori al unui punct de acces la un sistem informatic sau de a comunica numerele de telefon înregistrate pe numele unei persoane sau dacă un anumit mijloc de comunicații sau un anumit punct de acces la un sistem informatic este folosit sau este activ ori a fost folosit sau a fost activ la o anumită dată.

(2) Ordonanța privind dispunerea efectuării prezentei măsuri speciale de investigații, pe lângă elementele prevăzute la art. 20, va mai conține:

1) datele de identificare ale furnizorului de servicii care dispune de datele specificate la alin. (1) sau le ține la deține controlul asupra acestor date;

2) datele de identificare ale abonatului, proprietarului sau utilizatorului, dacă sunt cunoscute; motivarea îndeplinirii condițiilor de dispunere a măsurii speciale de investigații;

3) mențiunea cu privire la obligația persoanei sau a furnizorului de servicii de a comunica, în condiții de confidențialitate, informațiile solicitate.

(3) Actul de autorizare a măsurii speciale de investigații se transmite furnizorului de servicii în formă de document electronic semnat cu semnătură electronică avansată calificată la adresa electronică dedicată acestui scop, comunicată de furnizor, sau în altă formă agreată cu furnizorul. După recepționarea actului de autorizare a măsurii speciale de investigații, informațiile solicitate se prezintă de către furnizorul de servicii, în scris, inclusiv în formă de document electronic semnat cu semnătură electronică avansată calificată, într-un singur exemplar, fără păstrarea copiei (inclusiv în format electronic), în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 24-ore 5 zile lucrătoare din momentul primirii autorizației. În cazul în care există riscul pierderii informațiilor probatorii sau întârzierea pune în pericol imediat securitatea persoanelor informațiile sunt necesare de urgență, acestea-actul de autorizare a măsurii speciale de investigații va specifica că informațiile solicitate se prezintă fără întârziere, inclusiv oral sau în format electronic, în termen de cel mult 2-oretârziu în următoarea zi lucrătoare, cu confirmarea lor ulterioară în scris. Informațiile solicitate se prezintă în formă de document electronic semnat cu semnătură electronică avansată calificată la adresa electronică de la care a fost primită solicitarea sau în altă formă agreată cu solicitantul.

(4) Angajații responsabili ai furnizorului de servicii semnează un angajament de nedivulgare a informațiilor ce țin de efectuarea măsurii speciale de investigații, precum și a altor informații devenite cunoscute lor în rezultatul interacțiunii cu

Commented [IA78]: Pentru utilizatorii de servicii anonime preplătite, asemenea informații nu pot fi oferite.

Commented [IA79]: Adresa IP dinamică este realocată permanent unui număr nelimitat de utilizatori. Asocierea acesteia unui anumit utilizator este posibilă numai în legătură cu o anumită comunicație. Datorită acestui fapt, identificarea utilizatorului unei adrese IP dinamice trebuie realizată cu autorizarea judecătorului de instrucție.

Commented [Author80]: Transmiterea interpelărilor în format electronic scurtează considerabil timpul de prezentare a informațiilor solicitate, deoarece corespondența respectivă nu este depusă la recepție împreună cu corespondența generală, dar ajunge direct la persoana responsabilă de pregătirea răspunsului la interpelări. În plus, se asigură confidențialitatea măsurii speciale de investigații. În Codul administrativ, au fost introduse recent modificări similare, odată cu Pachetul Digitalizare.

Commented [Author81]: În prezent, aceste norme se regăsesc într-o instrucțiune adoptată de organele de drept. Organele de drept fac abuz de norme, calificând interpelările ca fiind urgente. Ca rezultat, organele de drept, iar persoanele responsabile nu reușesc să răspundă la interpelările cu adevărat urgente. Prin urmare, se propune de a specifica exact care sunt cazurile în care informația se prezintă de urgență, cu obligarea organului de drept să motiveze asemenea interpelare.

Commented [Author82]: Acest serviciu este prestat de furnizorii organelor de drept în mod gratuit. Persoana sau persoanele care pregătesc răspunsurile la asemenea interpelări activează numai în zile lucrătoare. Dacă statul dorește ca furnizorii să angajeze persoane care să răspundă la asemenea interpelări 7/7 zile, 24/24 ore, atunci statul ar trebui să compenseze furnizorilor costurile prestării unor asemenea servicii.

reprezentanții organelor de drept.

~~(5) Persoanele care sunt chemate să colaboreze cu subdiviziunea specializată au obligația de a păstra secretul operațiunii efectuate. Încălcarea acestei obligații este pedepsită conform Codului penal.~~

Commented [Author83]: Dublează alineatul precedent. Obligația de păstrare a secretului urmăririi penale este reglementată la art. 212 CPP și Codul penal.

Articolul 31. Achiziția de control

Achiziția de control constă în cumpărarea de servicii sau bunuri aflate în circulație liberă, limitată sau interzisă, pentru efectuarea unor constatări tehnico-științifice sau expertize judiciare ori pentru investigarea unei infracțiuni sau identificarea făptuitorilor.

Articolul 32. Investigația sub acoperire

(1) Investigația sub acoperire reprezintă colectarea de date și informații de către investigatorul sub acoperire sub o identitate codificată, fictivă sau reală, care acționează în temeiul și în limitele prevederilor legale.

(2) În ordonanța de dispunere a efectuării investigației sub acoperire se indică, pe lângă elementele prevăzute la art. 20, identitatea atribuită investigatorului sub acoperire, precum și activitățile pe care acesta le va desfășura.

(3) În cazul în care apreciază necesitatea folosirii de către investigatorul sub acoperire a măsurilor speciale de investigații prevăzute la art. 27 alin. (1) pct. 1), procurorul sesizează judecătorul în vederea emiterii unei încheieri pentru efectuarea măsurii speciale de investigații.

(4) Investigatorii sub acoperire sunt angajați, special desemnați în acest scop, din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului de Informații și Securitate, Centrului Național Anticorupție, Serviciului Vamal, Serviciului Fiscal de Stat sau Administrației Naționale a Penitenciarelor ori sunt persoane antrenate pentru efectuarea unei măsuri speciale de investigații concrete.

(5) Investigatorul sub acoperire culege date și informații, pe care le pune, în totalitate, la dispoziția ofițerului de investigații care a dispus măsura specială de investigații.

(6) Investigatorului sub acoperire i se interzice să provoace comiterea de infracțiuni.

(7) Autoritățile publice pot folosi sau pune la dispoziția investigatorului sub acoperire orice înscrisuri ori obiecte necesare pentru efectuarea măsurii speciale de investigații autorizate. Persoana care folosește sau pune la dispoziție înscrisurile ori obiectele nu poartă răspundere pentru aceasta.

(8) În procesul activităților desfășurate, investigatorul sub acoperire efectuează măsurile speciale de investigații autorizate în funcție de situația creată și conform convingerii personale.

(9) Identitatea investigatorului sub acoperire este cunoscută numai ofițerului de investigații care a dispus efectuarea măsurii speciale de investigații și poate fi dezvăluită numai cu acordul scris al investigatorului și în conformitate cu Legea cu privire la secretul de stat.

(10) În cazul în care există pericol real pentru viața și sănătatea investigatorului sub acoperire, precum și în cazurile descoperirii identității acestuia, ofițerul de investigații îl retrage imediat din misiunea sub acoperire.

(11) În cazul în care există date veridice că investigatorul sub acoperire a depășit limitele acțiunilor autorizate, fapt care a prejudiciat sau poate prejudicia realizarea scopurilor măsurii speciale de investigații, precum și în cazul în care el a comis încălcări grave ale legii sau a comis o infracțiune, activitatea acestuia este întreruptă imediat de către ofițerul de investigații.

(12) În caz de necesitate, investigatorul sub acoperire poate fi înlocuit, cu sau fără întreruperea activității.

(13) În cazul în care se va proceda la înlocuirea investigatorului sub acoperire, procurorul va sesiza judecătorul în vederea autorizării activității unui nou investigator.

Articolul 33. Colectarea mostrelor pentru cercetarea comparată

Colectarea mostrelor pentru cercetarea comparată constă în depistarea, ridicarea și conservarea suportului material de informații, cum ar fi un obiect sau o substanță, în scopul comparării acestor mostre cu materialele de care subdiviziunile specializate deja dispun sau în scopul depistării ulterioare a obiectelor/substanțelor identice cu cele ce prezintă interes special.

Articolul 34. Cercetarea obiectelor și documentelor

(1) Cercetarea obiectelor și documentelor constă în studierea acestora, inclusiv din punct de vedere științific, precum și în contrapunerea acestora cu alte obiecte și documente, pentru constatarea unor fapte și circumstanțe relevante.

(2) Cercetarea obiectelor și documentelor se efectuează de către ofițerul de investigații cu participarea, după caz, a specialistului care posedă cunoștințe necesare pentru studierea lor.

Articolul 35. Urmărirea vizuală

Urmărirea vizuală reprezintă relevarea și fixarea cronologică a acțiunilor/inacțiunilor, poziționărilor, mișcărilor și contactelor (legăturilor) persoanelor, supravegherea imobilelor, urmărirea și localizarea mijloacelor de transport și a altor obiecte.

Articolul 36. Culegerea de informații

Culegerea de informații constă în dobândirea informațiilor despre persoane fizice și juridice, despre fapte, evenimente, circumstanțe, care prezintă interes prin comunicarea nemijlocită sau prin studierea documentelor, materialelor, bazelor de date și sistemelor informaționale, prin întocmirea de solicitări adresate persoanelor fizice și juridice care posedă sau care dispun de informații care prezintă interes, precum și prin intermediul foto-robotului și altor măsuri ce dau posibilitate de a stabili persoana cu o probabilitate sporită. Această măsură nu poate fi utilizată pentru dobândirea informației pentru care, conform prezentei legi, este necesară autorizarea judecătorului de instrucție sau a procurorului”.

Commented [IA84]: În lipsa unei asemenea precizări, ofițerii de investigații pot abuza de această normă pentru a obține informații pentru care, conform prezentei legi, este necesară autorizarea judecătorului de instrucție sau a procurorului.

29. Articolul 39 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 39.** Controlul exercitat de către procuror

(1) Controlul asupra executării prezentei legi se efectuează de către procurorii ierarhic superiori în baza plîngerilor depuse de către persoanele ale căror drepturi și interese legitime se presupune că au fost încălcate în urma efectuării activității speciale de investigații sau din oficiu, în cazul în care măsura specială de investigații a fost autorizată de către procuror sau judecător.

(2) Procurorii ierarhic superiori care efectuează controlul au drept de acces la informațiile ce constituie secret de stat în modul stabilit de lege.

(3) Activitatea colaboratorilor confidențiali se află sub controlul Procurorului General sau al unui procuror special împuternicit prin ordinul Procurorului General.”.

30. Articolul 40 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 40.** Controlul departamental

Controlul departamental asupra activității ofițerilor de investigații se exercită de către conducătorii subdiviziunilor specializate care efectuează activitate specială de investigații.”.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI